

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 84—
za pol leta 42—
za četrt leta 21—
za en mesec 7—
Za izposojnino celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 15—
za izposojnino 20—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petstvarica (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 1-20
uradni razglas . . . po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 4—
Poslano:
Enostolpna petstvarica K 3—
Izhaja vsak dan izvenredno po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. Uredb. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hrane.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Moderni politiki.

Najstrašnejši pojav, ki se vzdiguje na obzorju našega socialnega življenja, je boljševizem. Kako to grozno gibanje razkrajja in drobi naš državni ustroj, o tem so naši državotvorni listi sila dobro poučeni. Komunistem z vsem svojim miselnim aparatom se polasča našega ljudstva. Tako mora vsakdo soditi, kdor oblikuje svoje politično znanje iz časopisja J. D. S. Višek je dosegel ta strahoten pokret na Vinici, ko so boljševiki priredili naravnost procesijo.

Neprestano govorjenje o boljševiški nevarnosti, o »podzemeljskih rovarjih komunističnih elementov«, o agitatorjih Lenina in agentih Bele Kuna v Jugoslaviji je brezsmiselno in skrajno škodljivo. S takim govorjenjem se zanaša med naše ljudstvo nemir, razpoloženje nezaupanja in negotovosti. Javnost je v neprestanem razburjenju in pričakuje dan na dan novih, krvavih pretepov, ki naj državo prevržejo. Ustvarja se s tem atmosfera, ki mora ljudstvo demoralizirati, ga oropati vsake vere v trdnost in trajnost naše mlade države. Skrajno neprijetni in tesni občutki se morajo polastiti vsakega posameznika ob teh senzacionalnih, pretiranih in nezmišelnih vesteh. Ko se ustvari tako nemirno in demoralizirano ozračje, se pričnejo takoj gibati pustolovski elementi, ki jih vojna in revolucionarni dogodki našega časa tirajo potem k nepremišljenim korakom ter vodijo v nesrečo. Nič ni tako pripomoglo k nemiru v naši državi, kakor zmedeno in alarmantno pisanje naših »državnih« listov. Poleg tega se širi s tem v svetu mnenje, da je naše ljudstvo tolpa razdivjanih boljševikov, da sloni naša država na gnilih, trhljih nogah in se v kratkem zruši v prah.

Tako žurnalistično početje podpira na vsi moč zunanje politične namene Italijanov in jim pomaga uničevati ugled naše države v tujini.

Kar utegne omajati temelje našega državnega organizma, ni otročja procesija v Vinici, temveč ona korupcija, ki se širi v upravi na Hrvaškem in v Srbiji, je ono nesramno tihotapstvo in veriženje, ki nam podražuje vsak kos kruha in vzbuja v celi deželi ljudsko nevoljo in ljudsko upornost.

Vso ostrino državne oblasti in brezobzirnosti zakona je treba uporabljati proti pravih povzročiteljem ljudske nevolje in ne proti nevolji sami, ki je naravna posledica škandaloznih razmer.

Klicati strojne puške in vojaštvo na cesto, da se zadušijo v krvi vsak znak ljudske nezadovoljnosti, pritem pa trpi tihotapstvo, korumpirati našo upravo po receptu dr. Žerjave se pravi zlo na lahko miseln in brezglav način večati. Poleg tihotapstva in korupcije v upravi naj po-

maša se preki sod in policijski režim razširati upornost in prevratnost v ljudstvu. Take modrosti sta le Pribeževič in moderni politik dr. Žerjav sposobna. Isto politiko je uganjalo gnilo nemško meščanstvo v Avstriji, ko je narode mesto s samoodločbo osrečevalo z vislicami, z zapori in žandarmerijo. Tudi jugoslovanski »National-verbändlerji« se niso v svetovni vojni ničesar naučili in nimajo zato niti najmanjšega vpogleda v potrebe našega časa. Ali ve »Slov. Narod«, ta cesar državnih listov, da so imeli Italijani par kilometrov od Ljubljane zbranih 21 polkov, 20 oklopnih avtomobilov in 200 topov pripravljenih, da »posežejo vmes«, če se pojavijo nemiri v naši deželi? Zadostovalo bi, da vrže 14 leten fantič kamen v šipo in panika bi bila tu. Vojaštvo in policija bi morala nastopiti, kri bi namočila ljubljanske ceste, izgreli in nemiri bi bili neizogibni in za intervencijo italijanskega vojaštva bi bil povod dan.

Zato moramo biti predsedniku deželne vlade hvaležni, da je s svojimi dalekovidnimi ukrepi preprečil to nesrečo in dokazal, da ume potrebe naše države in našega ljudstva globlje kakor po policijskem sistemu hlepeči demokratični ministri v Beogradu.

Dr. Ivan Knific:

Nekaj misli o proporciji.

I.

»Večinska volitev ali proporcija« to vprašanje sila na dnevni red. Rešuje ga naše ministrstvo za konstituantno, reševali ga bodo poslanci v belgradskem predstavništvu, rešiti ga bo treba pa tudi za deželne (pokrajinske) zbornice, mestne zastopce, občinske odbore, morebiti celo za društva in korporacije. Bahamo se, da živimo v najbolj demokratičnih časih; pravico hočemo za sebe, pravico tudi za druge. Kako je mogoče še kak pomislek proti proporciji, najpravičnejšemu volilnemu redu? In vendar odgovor na postavljeno vprašanje ni tako enostaven, kakor se nam zdi na prvi pogled. Tehtni razlogi govore za proporcijo; ima pa ta volilni red tudi gotove slabosti.

Oglejmo si najprej nekatere ugovore proti proporciji.

1. Pri večinski volitvi za državni in deželni zbor se razdeli večje ozemlje v majhne volilne okraje in za vsak okraj določi stranka javnega kandidata, moža, ki hodi po volilnih shodih, proučuje potrebe tistega okraja in obljublja volilec, kaj bo storil za nje. Volilci poznajo kandidata, agitacija zanj je lahka in uspešna, in ko je poslanec izvoljen, vedo, na koga se morajo obračati. Pri proporciji volitvah pa se glasuje po strankah. Volilec ne voli določenega kandidata, marveč se samo izjavi, kateri stranki najbolj zaupa. Vodstvo stranke sestavi seznam (listo) kandidatov za veliko ozemlje, ne da bi se oziralo na posamezne okraje. Po končanem volitvi nihče ne ve, kdo je njegov poslanec, na koga naj se obrne, če hoče kaj doseči. Vsekako le na vodstvo stranke; to šele določi poslanca, ki naj posreduje v tisti zadevi. Skušnja uči, da poslanec mnogo marljiveje deluje za lastni volilni okraj, ki ga natančno pozna, nego se briga za posamezen slučaj, če je izvoljen za celo deželo, ki je ne more poznati v podrobnostih. Tudi zahteva proporcija politično izobražene, izšolane volilce; preprost človek pa se ne more povzpeti do tolikega strankarstva, da bi pri volitvi upošteval samo stranko, ne pa strogo določenega kandidata.

Resen in stvaren ugovor, ki je upravičen le pri državnih in deželnih volitvah, ne pa pri občinskih in društvenih. Težkočam bi se izognili tako-le: Stranka naj po končanih volitvah vse ozemlje natančno razdeli med izvoljene poslance, od katerih naj zahteva, da se pouče o potrebah njim pripadlega okraja in se kar najbolje potrudijo zanj. Je pa premočno zadev, ki niso le krajevnega pomena, ampak splošnega, važnega za celo deželo ali cel narod. Takih stvari že doslej ni obravnaval posamezni poslanec, ampak vsa stranka, ki je zadevo izročila najspodobnejšemu, če le mogoče, strokovnjaku. Isti način ostane tudi bolj, če zavladajo proporcije. Ugovor ima v mislih le proporcijo volitev potom »vezane liste«, ne upošteva pa direktne volitve po proporciji, kakršno je sprejelo v načrt naše ministrstvo za konstituantno. Po tem volilnem načinu se večje ozemlje istotako razdeli v volilne okraje kakor pri večinski volitvi ter se istotako za posamezne okraje določijo kandidati; torej bi se tudi agitacija vršila na isti način kakor doslej. — Očitek, da naše ljudstvo ni zmožno za proporcijo, je krivičen. Hudi volilni boji v zadnjih desetletjih so pokazali, da je strankarska zavest že globoko prodira v slovensko ljudstvo. Najpreprostejši človek je volil pravzaprav stranko, četudi je v resnici glasoval za določenega kandidata. Zgodilo se je včasih, da je ta ali ona stranka postavila za kandidata manj sposobnega, recimo slamnatega moža, dostikrat brez uja zmagel, in vendar so šli volilci zanj v boj z isto odločnostjo, kot za voditelja stranke.

2. »Večinska volitev je enostavna in svobodna, proporcija je izumetničen in neizpremenljiv.« Večinsko volitev razume tudi najpreprostejši volilec. Na glasovnico zapíše, kogar sam hoče; nikogar ne moremo siliti (razen pri ožji volitvi), da bi volil oficialnega kandidata. Proporcijni načinov pa je brez števila, da niti izobraženci ne vedo, kateri je najprimernejši in najpravičnejši; kako naj ga razume neuki volilec? O svobodi pri izbori kandidata ni govora. Če stranka proglasi neizpremenljivo listo kandidatov, moraš voliti »vezano listo«, če so ti našteje osebe vseč ali ne nimaš niti pravice, da bi kandidate napisal v drugačnem redu, nego zapoveduje stranka; voliti moraš vse ali pa nikogar. Pri direktni proporciji volitvi je pa tvoj glas tudi samo tedaj veljaven, kadar voliš oficialnega kandidata, sicer proglašuje tvojo glasovnico za neveljavno. Kako se to strinja z demokratičnim duhom in svobodoljubnostjo sedanjih časov? Niti najbolj absolutistične stranke niso tako prezirale volilčeve osebnosti.

3. Skrutinij večinske volitve je zelo preprosto, proporcij pa naravnost učenjaški. Pri navadni volitvi zmaga kandidat, ki je dosegel večino glasov. Treba je samo sešteti veljavne glasove in vsoto deliti z 2. Vsa volilca takoj razume, kdo je zmagal in zakaj. Pri proporciji pa zlasti razdelitev

val po istih krajih kakor prej Knoblehar, piše v svoji knjigi »Durch Sand, Sumpf und Wald« (Herder, Freiburg 1914.) o Knobleharju: »Knoblehar je razširil misijonsko delovanje daleč proti jugu in je ustanovil dve postaji pri Sv. Križu in Gondokoru. Za tedanja čas sta bili ti oddaljeni ustanovitvi občudovanja vredno delo.« Dne 12. januarja 1910 se je vikar Geyer pripeljal k Sv. Križu, ki se sedaj imenuje Kaniza in kjer ni več misijonske postaje. Tu se je pogovarjal s 70 let starim slepim možem, ki mu je povedal o misijonarjih naslednje: »Abuna Soliman nas je prišel obiskovat na veliki železni ladji, ki jo je gonil veter. Misijonarji so učili zamorske dečke in so dajali jedi in darov. Bili so dobri, niso kradli otrok kakor Nubijci in so dajali veliko. Imeli so krave, pa so jedli le pljuča in jetra, vse drugo so razdelili ljudem. Govorili so o Bogu in so ga molili. Slednjic so odšli in so rekli, da bodo poslali pozdrave. Po odhodu misijonarjev so lovci, ki love sužnje, in Turki ugrabili otroke in pomorili odrasle. Izmed dečkov, ki smo bili takrat v misijonu, nas živi samo še pet; druge so odpeljali, ali pa so umrli. Ako spet postavijo cerkev in boš učil dečke, bodo vsi prišli k tebi.« (str. 345.)

Ob tej priliki popisuje Geyer, koliko so misijonarji pri Sv. Križu delali in trpeli, ko piše: »Na nasprotnem bregu Nila so ne-

val po istih krajih kakor prej Knoblehar, piše v svoji knjigi »Durch Sand, Sumpf und Wald« (Herder, Freiburg 1914.) o Knobleharju: »Knoblehar je razširil misijonsko delovanje daleč proti jugu in je ustanovil dve postaji pri Sv. Križu in Gondokoru. Za tedanja čas sta bili ti oddaljeni ustanovitvi občudovanja vredno delo.« Dne 12. januarja 1910 se je vikar Geyer pripeljal k Sv. Križu, ki se sedaj imenuje Kaniza in kjer ni več misijonske postaje. Tu se je pogovarjal s 70 let starim slepim možem, ki mu je povedal o misijonarjih naslednje: »Abuna Soliman nas je prišel obiskovat na veliki železni ladji, ki jo je gonil veter. Misijonarji so učili zamorske dečke in so dajali jedi in darov. Bili so dobri, niso kradli otrok kakor Nubijci in so dajali veliko. Imeli so krave, pa so jedli le pljuča in jetra, vse drugo so razdelili ljudem. Govorili so o Bogu in so ga molili. Slednjic so odšli in so rekli, da bodo poslali pozdrave. Po odhodu misijonarjev so lovci, ki love sužnje, in Turki ugrabili otroke in pomorili odrasle. Izmed dečkov, ki smo bili takrat v misijonu, nas živi samo še pet; druge so odpeljali, ali pa so umrli. Ako spet postavijo cerkev in boš učil dečke, bodo vsi prišli k tebi.« (str. 345.)

Ob tej priliki popisuje Geyer, koliko so misijonarji pri Sv. Križu delali in trpeli, ko piše: »Na nasprotnem bregu Nila so ne-

LISTEK.

J. P.—n.

Dr. Ignacij Knoblehar.

Dne 6. julija je minilo sto let, ko je bil v Škocijanu pri Mokronogu rojen misijonar dr. Ignacij Knoblehar, ki slovi po svojih delih tudi med drugimi narodi. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu in v Ljubljani in je vstopil v ljubljansko bogoslovno semenišče. Že kot dijak je imel željo, da bi postal misijonar pri poganih. Da bi se mu ta želja čim prej uresničila, je odšel v Rim, da bi v propagandi nadaljeval bogoslovne študije. V propagando ga niso sprejeli, a to mu ni vzeło poguma. Ostal je v Rimu in se pridno učil, čeprav je moral trpeti opmanjkanje. Po dveh letih so ga sprejeli v propagando, kjer se je z veliko vnemo pripravljaval za misijonarja. Ni bil sicer posebno nadarjen, pač pa zelo marljiv in se je pridno učil vsega, kar bi mu moglo pozneje koristiti pri misijonskem delu. Dne 9. marca 1845. je prejel mašniško posvečenje in je kmalu nato postal doktor bogoslovja.

Takrat je propaganda sklenila ustanoviti novo misijonsko postajo v srednji Afriki in je za ta misijon določila poleg drugih poljskega jezuita p. Maksimiljana

Rylla in našega Knobleharja. Knoblehar je šel prej v Gazir na Libanonu, da bi se utrdil za vroče afriško podnebje in se še bolje priučil arabskega jezika. Spomladi l. 1847. so odšli misijonarji v Afriko in so 11. febr. 1848 prišli v Hartum, kjer so ustanovili misijonsko postajo, ki naj bi bila središče njih misijonskega dela. P. Ryllo, ki je misijon vodil, je umrl že 17. junija; njegov naslednik je postal Knoblehar, ki je vodil težavno misijonsko delo v srednji Afriki skoraj deset let.

Jeseni l. 1849. se je odpeljal Knoblehar z nekaterimi tovariši po Belem Nilu proti jugu, da bi si ogledal, kje bi bilo mogoče začeti misijonsko delo med zamorci. Prišel je do kraja Gondokora, ki se mu je zdel pripraven za misijonsko postajo. Ker pa ni imel sredstev za ustanovitev, se je vrnil v Hartum in odtod v Ljubljano. Doma in na Dunaju je nabral precej darov za afriške misijone. Po njegovem prizadevanju se je na Dunaju ustanovila misijonska družba za katoliške misijone v srednji Afriki. Šel je tudi v Rim, kjer ga je Pij IX. prijazno sprejel. Propaganda je nameravala afriški misijon opustiti, a na Knobleharjevo prigovarjanje tega ni storila in je Knobleharja imenovala za provikarja. Iz Rima se je vrnil v Ljubljano po darove in je odšel v Afriko. Z njim je šlo pet slovenskih misijonarjev: Doviak, Milharčič, Kocijan-

čič, Trabant in Možgan. Prišedši v Kairo je Knoblehar kupil ladjo, da bi lažje misijonarili. Dal ji je ime »Zgodnja danica«. Ko so v Hartumu nekoliko uredili, se je napotil Knoblehar z nekaterimi misijonarji v Gondokoro, kjer so z velikim trudom ustanovili misijonsko postajo in jo posvetili Materi božji. Misijonar Možgan je ustanovil v ribiški vasi ob Belem Nilu postajo Sv. Križa. Vsed nezdravega podnebja so umrli v štirih letih že štirje slovenski misijonarji. To je bila huda izguba za misijone in velika žalost za Knobleharja, pa ga ni potrla. Knoblehar je imel silno težavno delo: učil je zamorce, vozil se večkrat iz Gondokora v Hartum in nazaj, moral je za vse skrbeti in je živel v nezdravem podnebju. Zato ni čudno, da je zbolel. Tudi je hotel v Evropi nekatere zadeve urediti, zato je odpotoval domov. Bolezen se mu je med potjo shujšala, tako da je umrl v Neaplju 13. aprila 1858. Malo pred Knobleharjem je umrl Možgan, zadnji slovenski misijonar v srednji Afriki.

Knoblehar je umrl star šele 38 let in je vse življenje posvetil misijonom. Bil je pogumen, delaven in vnet za razširjanje sv. vere. Tudi v takratnih težavnih razmerah in v malo letih je dosegel precej uspeha. Njegovo veliko delo priznava tudi misijonarji drugih narodov. Apostolski vikar Franc Geyer, ki je l. 1910. poto-

mandatov povzroča največ težkoč. Sociologi so izumili celo vrsto »računskih metod.« Vsaka ima dobre, pa tudi slabe strani. Nekatere metode so tako zamotane, da bi trebalo računarjev-strokovnjakov, ki bi pravično razvozljali gordijski voz. Vsaka stranka bi morala ustanoviti poseben »računski oddelček«, kamor bi volilne komisije pošiljale volilne podatke, da jim matematiki potom odstotnih in sklepnih računov določijo število mandatov, volivci pa bi dneve in tedne čakali na razsodbo tega delfiškega preročišča. In vendar je pri občinskih in društvenih volitvah treba izid razglasiti kar najhitreje.

Pretravati pa znajo zagovorniki večinskih volitev! Zakaj ne trdijo, da bo zmanjkalo še logaritmov, če uvedemo proporc tudi za občine in društva? Razdelitev mandatov nikakor ni tako zamotana, kakor bi se komu zdelo. Treba je v volilni red, oziroma v pravila, postaviti natančne določbe, kako ugotovimo rezultat; sicer bi pa brez takih določil nobena vlada ne potrdila pravil in volilnega reda. Pri skrutinju najprej seštejemo vse glasove, kar povzroči največ truda. Kjer je na tisoče volivcev in je predsednik komisije pretirano strog, štejejo glasove ure in ure. Gorje, če se je pri štetju vrinila mala pomota! Delo se prične iznova, da slednjič se najpotrpežljivejši člani komisije nestrpno čakajo konca. To štetje glasov pa je pri proporcju ravno tako kakor pri večinski volitvi. Pri navadni volitvi po končanem štetju kar ugotovimo večino, za proporc pa je treba še kratkega računa, koliko mandatov pridemo tej ali oni stranki. Po natančno določenem načinu izračunimo »volilno število« in s tem delimo število glasov, ki so jih dosegle posamezne stranke. Ves račun traja samo par minut, nikdar ne več kot četrt ure. V volilni komisiji se bo pač nahajal član, ki bo delitev s celimi števili pravilno izvršil. Sicer pa moramo volilne podatke vedno poslati pristojni oblasti, ki račun pregleda, in če treba, tudi popravi. Ko bi kdo vendarle dvomil o pravilnosti računa, naj pošlje podatke na strankino tajništvo, ki bo vse potrebno ukrenilo, da se morebitni pogršek popravi. Pri državnih in deželnih volitvah bo pa itak vsa javnost, časopisje in občinstvo, nadzorovala pravično razdelitev mandatov.

4. Po proporcju pridejo v zastopstva najradikalnejši elementi; po korporacijah in občinah bi zavladali neznosni prepri. Po večinskih volitvi pa gospodarji ena sama stranka, ki se lahko posveti mirnemu delu v odkazanem delokrogu.

Za državni in pokrajinski zbor ta ugovor nima dosti pomena; saj sta itak sestavljena iz premnogih strank, ki si v marsičem nasprotujejo; burne debate so v navadi tudi v zbornicah, kamor volivci pošiljajo zastopnike po najbolj zastarelem volilnem redu. Najradikalnejši elementi so pa navadno tudi najbolj delavni, ker vedo, da jih ne bi več volili, če premalo store za svoj volilni okraj, če energično ne širijo načel svojih volivcev. Odločni, delavni poslanci so stranki le v čast, volivcem v korist. — Drugače je v občinah in društvi. Tu bi prišli v odbor kričaci, ki bi ovirali gospodarsko in kulturno delo večine, ki bi z nasilnim nastopom onemogočili kako sejo. Tako se nam zdi. Morebiti si pa vendarle vraga predstavljamo bolj črnege, nego je v resnici. Debate bi bile vsekakor bolj živahne, marsikdaj burne. V začetku bi zastopniki nasprotnih strank ostro trčili drug ob drugega, sčasoma pa bi se ostrine in robatosi obrusile, morda bi se odborniki še sprijaznili, da bi složno upravljali občino. Več oči več vidi. Vsak volivec bi imel v odboru moža, ki mu zaupa. Ljudje bi se navadili, upoštevati in spoštovati tuje mnenje. Tak odbor bi deloval marljiveje in uspešneje, kakor pa oni, kjer so vsi člani enih načel in enih

znatni ostanki misijonske postaje. Gledam misijonarje pri delu. Kakšen pogum! Ustavijo se na prvem suhem prostoru ob reki. Pogumno in neustrašeno izstopijo iz ladje; pred vsemi Morlang s Koroškega. (To je bil Knobleharjev tovariš Možgan.) Med neverjetnimi težavami onih časov, ko je tako manjkalokušenosti, so se žrtvovali častni in večni blaginji čutnih in nevhvaležnih divjakov. Požrtvovalno branijo zamorce nečloveških lovcev, ki love sužnje. S potrpežljivostjo in vztrajnostjo poizvedujejo iz njih ust za jezik in z železno pridnostjo zbirajo uspehe svojega dela. V mojem arhivu v Hartumu leže njih rokopisi, katekizem, zgodbe sv. pisma, pridige za vse nedelje v letu, molitve, vse v dinškem jeziku, bogate zakladnice, iz katerih so zajemali jezikoslovci. Njih se drži pot, kri in življenje! Da, tudi življenje! Pet jih je padlo v šestih letih v močvirni grob. Samo sveta vneza za duše je mogla delati tako čudeže požrtvovalnosti. Spomin na krščanski pogum in nesebičnost nas je poživil. Ko smo s težavo stopili na ladjo in nadaljevali pot proti jezeru, so šumljali palmovi listi nad grobovi misijonarjev ne kakor grobna posem, ampak kakor zmagoslavna himna.

misli, kjer odborniki radi — dremlejo in kimajo. Boj je življenje, stoječa voda pa se usmrači. Marsikatera korupcija po družtvih in občinah bi se preprečila, ko bi odbori bili sestavljeni iz raznih strank in struj. Preradikalne nastope pa bi preprečil — odločen poslovnik.

5. Večinski volitev je zgodovina ohranila in potrdila, proporc pa je najnovejšega, socialističnega izvora, in le malokje so ga vpeljali. Najsvobodoljubnejše države, kakor Francija in severoameriške Združene države, volijo večinsko in o proporcju nočejo nič slišati.

Res je, da je večinska volitev tako stara kot zgodovina. Mnogo je živelo tekom tisočletij učenjakov in sociologov, ki se jim o proporcju niti sanjalo ni. Šele v zadnjih desetletjih so ponekod vpeljali proporc, predvsem v Belgiji. Res je, da še dandanes sociologi ne vedo, kateri volilni red je teoretično bolj upravičen, praktično laglje izvedljiv in ima boljše posledice. Razlogi govore deloma za večino, deloma za proporc. Vendar pa razlogi za proporc niso nič manj tehtni kakor oni za večinsko volitev. Upoštevati pa je treba tudi časovne razmere. Prejšnja stoletja so bila več ali manj absolutistična; ljudje so se ravnali po načelu: Politika je stremenje za močjo. Temu principu najbolj ugaia način večinskih volitev. Kdor zmaga, prejme tudi moč in oblast, toda: gorje premaganim! Duh časa pa se izpreminja in zdi se, da se bližamo zdravemu in pravičnemu demokratizmu; temu pa bolje prija proporc nego večinska volitev. Da so proporcne volitve zagovarjali socialisti, ni še nič hudega. Socializem ima mnogo zdravih idej, ki bi jih bilo treba le presaditi na rodovitna tla krščanskega svetovnega naziranja.

Sklicujejo se na Francijo. Toda nam ne kaže-li politična zgodovina zadnjih desetletij, da gospodari vkljub navidezni svobodi v prosvetljeni republiki grd absolutizem, ki male stranke po večinskem principu mori in ubija? Kako bi bilo sicer mogoče, da nad vernim narodom vlada framaonstvo, ki preganja vse, kar čuti katoliško. Morda bi se razmere spremenile, ko bi vpeljali proporc. In Združene države? Rojaki nam tožijo, da je leto pred volitvijo in leto po volitvi v največji svetovni republiki življenje neznosno. Kot mora tlačiti svo javnost misel: Kdo bo zmagal? Po končanih volitvah pa vse pristaše propadle stranke pomečejo iz javnih uradov in služb. Čez nekaj let se igra ponavlja in včasih — zaobrne. Amerikanci bi živeli srečneje in zadovoljneje, ko bi mesto večinskih vpeljali proporcne volitve. V državah pa, kjer so vpeljali proporc, so z njim zadovoljni; ne mislijo na to, kako bi ga odpravili, marveč le, kako bi ga — izpopolnili.

Da je človeški rod toliko stoletij volil večinsko, ni noben razlog za trditev, da je ta volilni red najboljši ali celo edino pravi. Istotako ne velja sklep: Kar je resnično, je enostavno (simplex sigillum veri); večinska volitev je enostavnejša kot proporc, je torej upravičenejša in boljša. Napredujemo gospodarsko in umstveno. Izkušnja in znanost pa nam priča: Proporcni volilni red je naprednejši in pravičnejši od večinskega.

»Sveta vojska«:

Organizirajmo boj proti sirovosti!

Apel vsem dostojnim Slovencem.

Ksaver Meško nam je s svojega »pota v Celovec« podal žalostno sliko podivjanosti našega vojaštva. Sicer nam pa ni s tem nič kaj novega povedal. Opozoril je našo javnost le na ta sramotno-žalostni pojav, ki ga vsi opažamo že dalj časa.

Žalosten je bil naš nežnočutni Meško, ko je slišal to ostudno govorjenje. Žalostni smo vsi, ki ljubimo narod, videč, kako nam je vojska ljudi pokvarila — v kolikor seveda že niso bili pokvarjeni poprej. Kako govorjenje se sliši iz ust ljudi, ki so »naši bratje po mesu«, če to pomislimo, moramo biti žalostni; pa tudi sram nas mora biti, da se naš »mili« materni jezik tako ostudno zlorabi. To je velik madež na našem narodnem življenju; madež, ki se ga mora sramovati vsak dostojen Slovenec. In če pomislimo, da »usta govoré iz polnosti srca«, moramo sklepati, da morajo biti tudi srca ljudi, ki tako govore, polna gnusobe. — Z npravnega in narodnega stališča obenem pa je najhujše obsojdo vredno zlasti to, da so se naši ljudje v času vojske privadili drzno-ostudnega laškega bogokletstva. V času, ko imamo vojsko z Italijanom, našim najhujšim sovražnikom in zatiralcem, v tem času ti gredo naši ljudje izposojati si od Italijanov kletve najostudnejše vrste — kakor da nimamo še slovenskih »hudičev« in drugih takih pošasti dovolj! To je znamenje, da ti ljudje nimajo najmanjšega narodnega čuta, kamoli narodnega ponosa! To je dvakrat žalostno. — In tudi domorodnih in drugih lepih narodnih pesmi ne slišiš iz ust naših vojakov, ki bi se jim tako lepo podale — namesto tega samo kvan-

te. A ne samo med vojaki, tudi med drugimi našimi ljudmi se dobi dosti takih nečednikov.

Vse to je tako žalostno, da bi človek od žalosti — zbolel. Ali je pa dovolj, da nad tem žalujemo? Ali se ne da proti temu res — prav nič soriti? Kaj naj storimo?

Prvi korak k poboljšanju je spoznanje. Najprej moramo spoznati in priznati, da je med nami veliko (že stare) sirovosti, ki jo je vojska le še hujše razpalila. Dokler si bomo sami sebi rane na telesu naroda prikrivali in jih olepšavali, toliko časa mora telo naroda bolehati in hirati. S takimi paliativnimi sredstvi, s katerimi naj svojo nagoto pokrijemo, enkrat za vselej proč! Rana naj se odpre, da se gnoj izcedi, potem je ozdravljenje mogoče. Brez usmiljenja moramo šibati naše »narodne« grehe.

Pa kdo naj dela proti sirovosti?

1. Poleg domače vzgoje je prva poklicana delati zoper sirovost šola. Da je po tolikem šolanju — saj so vsi naši vojaki prišli iz moderne šole — da je torej po tolikem šolanju med ljudstvom še toliko sirovosti, je za našo šolo značilno. . . . Ta zmeda je dovolj glasen opomin, da mora šola ne samo poučevati, ampak bolj vzgajati; ne samo polniti glave, ampak tudi plemeniti srca. Ljudem ne manjka toliko umske kakor srčne izobrazbe. Saj brati, pisati, računati in še marsikaj drugega znajo naši vojaki, pa so vendar mnogi taki divjaki. — Ako pa boste nežno mladino zavajali v politično porbarvana društva, kjer se bodo zmerjali s čuki in drugimi nečednimi priimki, boste vzgajali prave razbojnike. Kdor si je to izmislil, to odobrava in vzdržava, nima nobenega pojma o pedagogiki. Namesto tega vpeljite povsod »Mlade junake«, kjer se otroci vzdržujejo alkohola, tobaka in kletve — treh virov ali znakov sirovosti — to je nekaj za mladino! A zdi se, da ne gre ta reč nekaterim pedagogom nič kaj od srca. Storé komaj to ali še tega ne, kar oblastvena naredba zahteva. Šola, podajaj nam izobraženega naraščajal!

2. Po šoli imajo dopolnjevati to delo izobraževalna društva. Seveda v društvi tistih večina ni, ki so izobrazbe najbolj potrebni. In vendar izobraževalna društva morajo vršiti svojo nalogo. Saj to je bistvo izobraževanja: ne samo nevednost, ampak še bolj sirovost izganjati iz ljudi. V to svrhu pa ni dosti, da ima društvo par predstav na leto, in tudi to še ne, da ima nekaj predavanj. Izobraževalna društva bi morala biti, da svoj namen dosega, neke vrste šole, po katerih naj se ljudstvo sistematično izobrazuje. V to ne zadostuje par predavanj iz kake znanstvene stroke; čitala in razlagala naj bi se knjiga o lepem vedenju in še bolj ona o lepem mišljenju in hotenju. Vedeti, kaj je lepo, dobro in plemenito in to tudi vršiti, to je več vredno kakor vedeti, koliko zvezd je vrh neba in biservov v dnu morja.

Ako pa bodo naša društva umela svojo nalogo, se ne bodo tako neznansko balali, ljudi opozarjati na nevarnost alkoholizma. Kajti to je vendar jasno, da je alkoholizem glavno klotišče in gnojlišče sirovosti. Zato bi moralo imeti vsako izobraževalno društvo, ki umeva svojo nalogo, imeti svoj protialkoholni oddelček ali odsek, ako ni že v kraju samostojna protialkoholna organizacija. Dokler se boste pa voditelji ljudstva tako strašno bali prijati hudiča za rogove, tako dolgo bo naša domovina odmevala od preklinjanja, pri-dušanja, kvantanja in zabavljanja.

(Dalje prih.)

Iz Vipavske doline.

Teško sem se odpravil na pot, težko sem se odločil za ta korak, a nazadnje je moralo biti. Mi Vipavci in tudi drugi Goričani smo vsi tako tesno navezani na svoj domači kraj, na svojo rojstno hišo, na svoje rodne hribe in doline, da se le s težka ločimo od svojega domovja. Tako je od nas tudi v prejšnjih letih bilo v Ameriki n. pr. le razmeroma jako malo ljudi. Hodili so sicer na Hrvaško in v Slavonijo drvarit, a vrnili so se vsako pomlad zopet domov. Zunaj je ostal le redko kateri. To povem, ker je jako važno dejstvo, posebno v teh časih. Ako naši Goričani sedaj gredo od doma, gredo s krvavečim srcem, s težko bolestjo v duši. Ne gredo radi in le težko se odloči vsak za to pot, a kadar postane človeku tam doli življenje neznosno, potem ubere pot pod noge in se odpravi. Zatisne oči, stisne zobe, težko je slovo od domovja.

Splošno razpoloženje tam doli je bilo začetkom novembra 1918 naravnost krasno. »Lepa naša domovina« je donela po vseh cerkvah kot nova himna svobodnega ljudstva. Toda prišlo je drugače za nas Goričane, Vipavce in druge. Kakor mora je legla na nas italijanska okupacija in raztezavala je svoje težke peruti od dne do dne težje. Danes leži vse to kot svinec nad deželo, kot gosta megla se vleče nad našimi solnčnimi griči. V celoti pa ljudstvo ni izgubilo poguma, ogromna ve-

čina se zaveda svojega rodu, svojega polkoljenja.

Res, da je dosti takih, ki so pozabili, da jih je rodila slovenska mati, a velika celota še vedno vztraja, čaka in upa. Stare ženske, ki že gredo proti grobu, še upajo na zmago pravične stvari, deca, ki se igra po trgu, govori o Jugoslaviji, matere uče njih otroke, kje je njih domovina, mladenič se s ponosom zaveda, da Goriški Slovenci niso nikdar zatajili svojega rodu, moške si natihoma stisnejo roke, ker preveč govoriti ni varno in deklira si zatakne za pas belo modro rdeče cvetje, kajti traku trobojnice ne sme videti laško oko. Žalibog je nekaj takih, ki vidijo v sedanjih okupaciji srečo in blagoslov, ki nimajo niti v notranjščini več toliko energije, da bi se zavedali, kaj so. —

Sicer je stališče tam doli res težko, posebno za uradnika, za učitelja itd. kateri je odvisen od vladnih prejemkov. Ako ne piska na laško piščal, potem mu je seveda odzvonilo. Ako ti ljudje hočejo vstrajati doli, potem se morajo prilagoditi. Drugače je pa z ljudmi, ki so samostojni posestniki, neodvisni. Taki naj bi vstrajali doli, ako tudi pod pritiskom, ker se jim ni boriti za obstanek. Takim tudi zamerim dosti bolj, ako se denejo Lahom na razpolago. Nameni laški so, kolikor mi je znano, ostati prav za trdno na vsemu zasedenem ozemlju. Potom šole, potom uradov in druge propagande upajo, da bo v desetih letih že poitalijančeno ljudstvo. Uradni jezik bo seveda izključno italijanski. Takih stvari kot so bile na primer v stari Avstriji, da bi se sodilo in uradovalo tudi v slovenskem jeziku, to je po njih mnenju popolnoma izključeno. Sicer smatrajo tudi slovenski jezik kot jezik, ki obsega komaj 2000 (reci dva tisoč) besed, kot je pisal neki italijanski list. Začeli bodo posebno s šolo. Že letos se poučuje skoro po vseh gorških šolah italijanski jezik, in sicer vsak dan. Poučujejo italijanski učitelji-vojaki, ki ne razumejo nič besedice slovenski. Prihodnje šolsko leto bo seveda stvar še bolj razširjena. Na dostih šolah se že zdaj blesti napis: »Scuola elementare«.

Kmalu po okupaciji so nam obetali glede šolstva velike reči. Govorili so, da dobi Ajdovščina slovensko gimnazijo, ker bo središče slovenskega dela zasedenega ozemlja. Potem se je začelo obetati meščanske šole v Sežani, v Ajdovščini in v Tolminu. Toda tudi s temi menda ne bo nič. V Gorici slovenske srednje šole gotovo ne bo niti ene, kajti gorška sodrba bi pobila gotovo vse, kar bi bilo tam slovenskega, ako bi sploh prišlo do otvoritve.

Vipavska železnica je danes čisto Enlabreška. Ni več enega slovenskega uradnika, skoro nobenega delavca in niti enega slovenskega imena ali napisu. Kraj čista pri Križu se zove sedaj: Strada, Volčja Draga pri Gorici: Valorelciana, Dornberg: Montespino itd. Govori se le italijansko, uradniki so vsi importirani, ne vem, od kje, in delavci in železničarji tudi.

V Gorici so pred nekaj tedni zahtevali predložitev vseh obrtniških koncesij, češ da jih morajo oni obnoviti. Stvar je bila seveda drugačna. Ni šlo toliko za obnovitev kot za odstranitev slovenskih obrtnikov. Po 14. dneh so izdali Italijani svojim ljudem zopet nove koncesije, Slovencem so jih skoro vsem pobrali. Imenoma vem le za g. Fajta, znanega peka in slaščičarja, kojemu so odvzeli koncesijo, češ, da je prodajal ne vem kdaj, moko, mešano z riževom. Kakor vidimo, dovolj »tehten« vzrok, da se stari firmi odvzame dovoljenje za izvrševanje obrti!

Pritisk v Gorici je sploh jako velik. Razne slovenske posestnike hiš slijo, da se morajo izseliti in pustiti vse tamkaj. Drugi ne dobijo nikake aprovizacije, češ da so tujci. Tretjim ne dajo potnega lista, češ, da ga morajo imeti od rojstne občine.

Gostilne po Vipavskem so občutno prizadete, ker prodaja vojaška oblast vino, takozvani »chianti« v steklenicah po dva litra skupaj na vseh koncih in krajih. Razen tega se to vino lahko prodaja tudi po prodajalnah brez gostilniške koncesije. Tako gostilničarji nimajo skoro nič gostov, in domačega vipavskega vina je letos še precej. Tistih opletenih laških steklenic pa vidiš, kjer hočeš, vse polno. Vinogradništvo sedaj na Vipavskem in tudi v Brdih onstran Gorice nima nikake prihodnosti več, kajti laška vina bodo prihodnja leta — v danem slučaju — še cenejša kot letos in bodo preplavila vse zasedeno ozemlje. Vino se mi zdi poleg riža, olja in pomaranč edini produkt lastnega laškega pridelka. Vse drugo, slanine, mast, kracé, moka itd. je pa vse ameriškega izvora, česar seveda Lahi nočejo priznati, češ, da je to vse njih, kajti njih dežela je baje bogata na vsem. Seveda ljudstvo dosti teh stvari ne veruje, posebno še, ker vidi, da vojaštvo redkokdaj je meso in vedno le argentinsko zmrzlo. Drugače jedo vojaki riž dvakrat na dan, okoli 11. dopoldne in okoli 5. popoldne.

Da vabijo bolj ljudstvo in posebno mladino, razdaiaio sedaj šolski mladini

vsak dan po en lonček riža in kos kruha. Prej so kuhali tudi za odrasle, bolj siro- mašne, toda le en mesec potem je ta reč izostala. Razen tega so ustanovili sedaj na primer v Ajdovščini »Deško vzgajališče«, nekaj otroški vrtci. Potem je bil v Ajdovščini celo zimo vojaški kino in večkrat gledališče. Za civilne stranke, takozvane »povabljenec«, je bila ta zabava — zastoj. Vabili so in še vabijo tja vsakogar, ki se jim zdi kaj primeren in pristopen. Iz slovenskih krogov je bilo tam manj moških, žalibog pa preveč žensk, in sicer takih, ki jim ni treba. Ako se boren kruhoborec, ki je odvisen s svojo družino od italijanskih prejemkov, take reči udeleži, je to razumljivo in tudi nekoliko — mislim vsaj — odpustljivo. Drugače pa je to za žensko, ki je docela neodvisna, svobodna, ne navezana na italijanske plače. Te dame in damice posejajo te predstave, posebno pa plese, seveda le zaradi zabave, ker baže drugače olesenijo in otrpnejo doma. Tam čeblijo potem z oficirji in sreča se vsadi v njih srca. Kot posebnost naj omenim, da je žena nekega slovenskega višjega uradnika nosila na ples s seboj tudi poseben slovar, ker drugače ni razumela besedice italijanski.

Žalibog je tudi pri nas na Vipavskem še odveč tiste vrste ženstva, ki svojo plitvost prodajajo vsepovsod. Kadar so bili Mažari pri nas, so hodile z njimi, ko so prišli Nemci, so bile z Nemci, sedaj so Italijani, one so z Italijani. Vse le zaradi zabave. Pri tem čisto pozabijo, da je to grd naroden greh, kajti njih nihče ne sili, gredo le same in še rade. Hvala Bogu, takih ni dosti, so pa ravno v takozvanih »izobraženih« krogih.

V Ajdovščini so Italijani dali trgu in ulicam nova imena. Lavričev trg se imenuje sedaj »Piazza Vitt. Emanuele III.«, ulica proti Šturjam se zove »Corso Garibaldi«, ulica proti Sv. Križu pa »Corso Em. Filiberto«, to je vojvoda Aosta, komandant III. armade v Trstu. Ljudstvo bi bilo rajši videlo, da bi bili pozidali in popravili vasio Putrhi poleg Ajdovščine, katero je eksplozija 24. maja l. 1918. skoraj celo sesula. Toda tukaj se nihče ne loti dela. Pač popravljajo vojaška oblast glavno cesto od Ajdovščine proti Vipavi. Popravili in poslikali so tudi poškodovano cerkev v Ajdovščini in nekoliko razkopano in razdrto pokopališče. Tudi v Gorici se ne popravljajo nič, razen kar rabijo za vojaštvo. Goriško mesto je ravno tako razdrto kot je bilo za časa vojske. Italijani radi stavijo na zid tablice in nova laška imena, prireajo radi zabave in kinopredstave, za bolj resne stvari pa se mi ne vidi posebnosti vneti.

Prošnje in take stvari morajo biti vse v italijanskem jeziku. Boljša je prošnja, pisana v slabi laščini, kot v najboljši slovenščini, je dejal neki prosilnik slovenski okrajni šolski nadzornik v Postojni. Pri ti priliki omenim, da je to edini slovenski šolski nadzornik v zasedenem ozemlju, vsi drugi so Italijani. V Gorici je sicer še nadzornik Sivec, a le bolj po imenu, v resnici pa je nadzornik italijanski capitano Mulitsch.

V Gorici izhaja že več časa »Goriški Slovenec«, list v slovenskem jeziku, a čisto v laškem duhu. Tudi jezik je bil do sedaj po večini tak, da ga je bilo skoro težko razumeti. List urejuje neki Karol Jušič, tiska ga tiskarna Juch v Gorici. Izhaja dvakrat na teden, v sredo in soboto. Do sedaj je izšlo okoli 50 števil. Kakor rečeno, zastopa list čisto italijansko stališče, le jezik je slovenski. Razširjen menda ni sploh nikoder, ali ima sploh kaj naročnikov, mi ni znano. Menda pa dosti ne, kajti ljudstvo čita »Edinost«, ki izhaja dnevno, sicer hudo pobeljena, v Trstu.

Radi izmenjave starih kron za lire po 40 odstotkov je bilo ljudstvo dokaj ogorčeno. Posebno ljudem sedaj ni prav, ker so vsi davki, zemljiški, obrtni, kolektivni itd. sedaj spremenjeni v lire al pari t. j. kolikor je bilo prej kron je treba sedaj dati lir. N. pr. kmet je prej plačal davka 100 kron, sedaj plača 100 lir. Za 100 lir je pa moral svoj čas dati 250 K, toraj plača letos davka mesto 100 K, 250 K.

Naj omenim še nekaj glede politične »svobode«. Tam nekje v januarju je bil nabit po zidovih po Vipavskem nekov plakat brez kakega podpisa in brez kakega uradnega znaka. V tem oglasu se je obetal našim ljudem vse, kar si le poželijo. Dovolil hrane, več šol kot do sedaj, več politične svobode, večji gospodarski napredek itd. Toda prišlo je vse drugače. Začeli so zapori, šol še prejšnjih ni, glede hrane tudi ni več tako kot je bilo. Za vzgled navedem tu le en slučaj. »Rokodelsko podporno društvo v Ajdovščini« je hodilo že 35 let z zastavo trobojnice s procesijo sv. R. Telesa. Letos je predsedstvo napravilo italijansko prošnjo, da bi se društvu dovolilo tudi letos to, kar mu je bilo dovoljeno skozi 35 let. Toda novi gospodje so bili drugačnega mnenja in so prepovedali društvu priti z zastavo k procesiji.

Iz danih vrstic vidi vsak, da na Goriškem in Vipavskem nimamo z daleka niti tega kar smo imeli prej. Prišli smo tam

z dežja pod kap. Ker že prej ni bilo ravno dosti dobrot jih je sedaj seveda še dosti manj. Ljudstvo v celoti pa še ni izgubilo poguma, stoji še trdno in zavedno. Bratje v naši svobodni državi, v družbi z našimi vrlimi Srbi in Hrvati ne pozabite na našo lepo Goriško, ne pozabite na solčno Vipavsko, na zelene gore in na kršni Kras. V tem smislu: Pomozi nam Bog!

Država SHS.

Naša posojila v Ameriki.

LDU Osjek, 24. julija. Ravnatelj Brodske eskomptne banke se je vrnil iz Pariza, kjer je imel razgovor z bivšim ameriškim poslanikom Pupinom, kateri je izjavil, da je aranžiral tri posojila v Ameriki. Dva posojila bosta državna, eno pa zasebno. Posojila bodo porabljena v svrhu emancipacije od evropskih dolgov, da popravimo valuto in da dvignemo svoj kredit na zunanjem trgu.

Poročila iz Belgrada.

LDU Belgrad, 24. julija. Ministrstvo za notranje stvari se je obrnilo s prošnjo na belgrajsko občino, naj preiskrbi poslopje za rumunsko poslanništvo.

LDU Belgrad, 24. julija. V četrtek bo v narodnem gledališču zadnja predstava v tekoči sezoni. Gledališke počitnice bodo trajale do polovice septembra.

LDU Belgrad, 24. julija. Včeraj je bila konferenca književnikov, na kateri so se odobrila društvena pravila in izvolil odbor.

LDU Belgrad, 24. julija. Podpisan je ukaz o nameščenju in imenovanju političnih komisarjev za vse kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

LDU Belgrad, 24. julija. Na progri Lajkovac-Milanovac je došlo do železniške nesreče. Vlak je skočil s tira, pri čemer je bilo več oseb ranjenih in dve mrtvi.

LDU Belgrad, 24. julija. Izšla je ministrska naredba o invalidskem davku po določenih stopnjah.

LDU Belgrad, 24. julija. Novi bankovci bodo gotovi meseca avgusta, tako da se bodo mogli meseca septembra zamenjati z ostalimi bankovci.

Stavka tiskarjev v Sarajevu.

LDU Sarajevo, 24. julija. Od danes ne izhaja noben list, ker stavci niso hoteli staviti vseh rokopisov, ki so jim bili predloženi v delo, in so hoteli vršiti svojo delavsko cenzuro. Vsled tega so lastniki tiskarn odpovedali stavcem delo.

Boljševiške spletke.

LDU Osjek, 24. julija. Tukaj so aretirali urednika komunističnih »Mališ Novin«.

LDU Osjek, 24. julija. Oblasti so na sledu boljševiškim spletkam, ki so v zvezi s številnimi aretacijami, katere so izvršili v zadnjem času v Oseku. Vodi se stroga preiskava, a podrobnosti še niso znane.

Politične novice.

† **Tajništvo Slov. Kmečke Zveze in Ljudske stranke** se je ustanovilo v Mariboru. Pisarna strankinega tajništva še nahaja v Cirilovi tiskarni.

† **Na snočnjem shodu Z. J. Ž.** so vsi govorniki poudarjali pomembnost nastopa železničarjev Z. J. Ž. ob priliki stavke socializma 21. t. m. pri vzdrževanju železniškega prometa. Zatrjevali so, da so imeli Italijani že vse pripravljeno, da bi v slučaju, da bi bile naše železnice prenehale z obratom, začeli svoj pohod proti Ljubljani. Da se to ni zgodilo, je po mnenju raznih govornikov, ki so nastopili na shodu, zaslug Z. J. Ž. Govori so bili v bistvu vsi enaki. Po kritiki socializma je sledil vedno napad na deželno vladno in njenega predsednika dr. Brejca, ki ga dolžijo, da je poleg tega, da je dovolil, da se je ustavilo delo v raznih podjetjih, hotel ustaviti tudi železniški promet. Pred zaključkom zborovanja je predsednik Z. J. Ž. Deržić prebral resolucijo, ki poleg stanovskih zahtev pred vsem zahteva: »Ker nas ob priliki stavke socializma 21. t. m. ko smo vršili svoje delo, vlada pred napadi stavkajočih ni ščitila niti s policijo niti z vojaštvom in je šele po intervenciji članov Zveze poskrbela za našo varnost, zahtevamo od vlade zadoščenje. To zadoščenje nam mora dati predsednik dr. Brejc. To pa more storiti edino s svojim odstopom. Zato zahtevamo, da odstopi.« S tem so se vodilni gospodje pri tej Zvezi odkrito pridružili gonji JDS za nedemokratsko uradniško vladno. Glede italijanske nevarnosti, na katero se sklicujejo, jih opozarjamo na današnji uvodnik. Tam naj uvidijo posledice, ki bi bile nastale po oboroženem konfliktu na ljubljanskih ulicah.

† **Slovaška in kulturni boj čeških svobodomislovcev.** »Narodni Listy« se pečajo z razmerami na Slovaškem ter ugotavljajo, da na volitve na Slovaškem ni mogoče misliti še več mesecev. List se hujuje na delovanje ondotne duhovščine in pravi nadalje: »Končno moramo izreči očitke, da tukajšnja ministrstva, ki pošiljajo uradnike v Slovačijo, nimajo vedno srečnih rok. Na Slovaškem je dovolj čeških uradnikov, ki skrbijo le za svojo korist, ki na Češkem niso nikamor mogli ter so po protekciji prišli na Slovaško. Mnogi teh uradnikov se posebno ne morejo uživati v versko čustvovanje (!) slovaškega ljudstva ter hočejo globoko verne Slovačke takoj napraviti za svobodomislovce. S tem prihajajo z ljudstvom v nasprotje, kar je češkoslovaški republiki v škodo. Tudi v narodni skupščini so danes na vrhu ljudje, ki ne morejo dočakati, da bi ves narod odpadel od cerkve. Ta odpad od cerkve je sicer ideal vsakega naprednega Slovačka, toda ni dvoma, da bo za to treba zelo mnogo časa.« — Tako »Narodni Listy«, glasilo češkoslovaških liberalnih demokratov, katerih duševni bratje se na Slovenskem zbirajo v okrilju Jugoslov. demokratske stranke pod duševnim vodstvom »Slov. Naroda«, kateri je pred kratkim še zapisal, da je njegova stranka za kulturni boj. Seveda »Narodni Listy« kot previden list opozarjajo, da se svobodomiselná propaganda med vernimi Slovaki ne sme prehititi in preveč očitno širiti, ker to odbija. Tudi ta metoda nam je na Slovenskem znana. Take tiče je treba poznati! Naše ljudstvo jih že pozna.

† **Imenovanje djakovskega škofa.** Glasilo hrvatske JDS. »Riječ« poroča iz Belgrada, da je Vatikan brez znanja in dovoljenja naše vlade imenoval prof. Akšamovića za djakovskega škofa. List pravi, da je to neprijateljski čin proti pravici naše države. Ne vemo sicer, kaj in koliko je resnice na tem, vendar moramo poudariti, da se nam to ne zdi noben tak sovražni čin, kakoršnega bi rabili jugoslovanski demokrati svobodomislovci za gonjo proti Cerkvi. V stari Avstro-Ogrski so imeli vladarji nekaj privilegij, predlagati papežu škofe v imenovanje. Med našo državo in papežem pa so razmere še neurejene, zato velja za ta slučaj določba cerkvenega zakonika, ki pravi: »Škofe svobodno imenuje rimski papež.« Te svoje pravice se je v tem oziru papež poslužil; »napaka« je le v tem, da ni prašal za svet zagrebske framazonske lože. Toda ta »napaka« bo ostala še dalje in bratje »Riječi SHS« ne bodo doživeli trenutka, da bi oni nastavliali škofe. Če vam »Svobodna Cerkev« ni le fraza, nimae razloga da bi se razburjali.

† **Francoski list o Italiji.** Avgust Gauvain razpravlja v svojem listu o obnašanju Italije napram njenim zaveznikom in pravi med drugim: Upamo, da bo Francija z ozirom na poročilo komisije, ki preiskuje reške dogodke, znala ukreniti vse potrebno, da dobe francoski častniki in vojniki, ki so bili na Reki na sirov način opsovani in dejanski napadeni, popolno zadoščenje. Takozvani italijanski narodni svet na Reki je treba nemudoma razpustiti, ker sestoji iz samih obsedenih fanatikov, ki nimajo nobenega mandata od ljudstva in ki so kar je še lepše, pred nedavnim časom ležali na trebuhu pred madžarsko vladno. Napram trditvam italijanskega časopisja, ki še vedno vzdržuje svoje občinstvo v veri, da je Francija zagrešila več neprijateljskih činov napram Italiji, ni težko ugotoviti, da Francija ni samo zmerom vestno izpolnjevala svoje dolžnosti kot zavezniška država, marveč je storila še mnogo več. Pomenljiv je bil tudi način, kako je Italija sodelovala v svetovni vojni. Vso svojo vojaško silo je osredotočila na Krasu in ob jadranskem obrežju, po katerem je koprnela, ne pa da bi izkušala prodirati v najbližji smeri proti Dunaju. Ta metoda bojevanja je bila toliko bolj neumestna, ker so se obenem iz nezaupanja do Srbov, Grkov in Albancev delale četam zavezniških balkanskih držav vse mogoče ovire, da se v obrežnih pokrajinah južne Adrije niso mogle svobodno gibati in tudi ne zagrabiti Avstrije iz zaledja s tako močjo, kot bi bil sicer to mogoče. Samo politika Sonnina je kriva, da Jugoslavi v vojni niso mogli storiti še več, kot so storili. Ne sme se pozabiti tudi na pogodbo o varstvu italijanskih, oziroma nemških oseb in premoženj, ki jo je svoj čas sklenil Sonnino s knezom Bülowom. Meseca avgusta 1914 je bil Sonnino pristaš truje, ki je zahtevala, naj se Italija udeleži vojne ob strani Nemčije in je to svoje naziranje tudi brez pridržka proglasil isti dan, ko je Italija proglasila, da hoče ostati nevtralna.

† **Ljudsko štetje na Slovaškem.** Konec tega meseca se vrši na Slovaškem ljudsko štetje, ki je važno zato, ker bo to prvo ljudsko štetje na Slovaškem, ki bo ugotovilo število prebivalstva po narodnosti.

† **Wilson Belgijcem.** Povodoma belgijskega narodnega praznika je predsednik Wilson naslovil na belgijskega kralja in na belgijski narod naslednjo poslanico: »V veliko, odkritosrečno radost mi je, da mo-

rem Vašemu Veličanstvu čestitati povodom obletnice dne, ko je Vaša domovina dosegla svojo neodvisnost. Grozovita preizkušnja, skozi katero so Vaši rojaki morali iti, ogromne žrtve, ki so jih morali doprinesti, zasluge, katere so si priborili za civilizacijo, vse to je zadosten in upravičen povod, da proslave ta svoj največji narodni praznik z navdušenjem in zadovoljstvom. Izražam čustva vseh svojih rojakov, ko pošiljam Vašemu Veličanstvu in vsemu belgijskemu narodu najiskrenejše pozdrave. Z Vami smo bili v dneh preizkušnje, z Vami čutimo tudi sedaj, ko se radujete.«

† **Pogajanja med Grško in Italijo.** »Temps« piše: Zdi se, da se bo sporazum med italijansko in grško delegacijo, ki se je dosegel v ponedeljkovi seji vrhovnega sveta alirancev glede mej Tracije, raztegnil tudi še na druga vprašanja, kjer se križajo italijanski in grški interesi. Predmet tačnih pogajanj med Tittionjem in Venizelosom so predvsem problemi Male Azije. Obstoji možnost, da se bo pas, katerega je zasedla Italija v jugozapadnem delu Male Azije, znatno razširil.

† **Kriza v Rumuniji.** »Temps« razpravlja o ministrski krizi v Rumuniji in pravi, da so bili po povratku Bratianu-a sestavljeni in predlagani že štirje kabineti. Zadnje dni se je ministrski predsednik Maniu pogajal s Take Jonescom glede sestave nacionalnega kabineta. Ista brzotjavka dementira tudi vest, da so bila v Rumuniji številna ljudska zborovanja, kjer se je ostro protestiralo proti politiki entente.

Poziv.

Dne 8. julija je velik požar vpepelil vas Zagradec v občini Spod. Slivnica pri Grosupljem. Zgorelo je 27 hiš in 58 gospodarskih poslopij, veliko število goved in prašičev in nešteto perutnine. Uničena je velika množina poljedelskih strojev in vovoz in skoraj vsa zaloga živeža in krme. Mnogim nesrečnikom je zgorela tudi vsa obleka in ves denar, tako, da je sedaj do 200 ljudi brez strehe in brez vsakega imetja.

V nesreči prizadeti prebivalci vasi Zagradec so toraj v skrajni bedi, po svoji lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je pomoči od drugih.

Da se jim olajša beda, razpisujem s tem nabiranje milih darov po celem območju deželne vlade za Slovenijo.

Darovi se sprejemajo v Ljubljani pri poverjeništvu za notranje zadeve (ravnatelj pomožnih uradov) in pri mestnem magistratu, drugod pri vseh okrajnih glavarstvih in pri oblastvih, katere bodo ta določila, pri mestnih magistratih v Celju, Mariboru in Ptuj. Darovi se bodo razglasili v »Uradnem listu« in odkazali svojemu meniu.

Deželna vlada za Slovenijo — poverjeništvu za notranje zadeve.

V Ljubljani, dne 21. julija 1919.

Poverjenik: Golia s. r.

Dnevne novice.

— **Koroški zlatomašniki.** Dne 25. julija mino 50 let, odkar je bilo v mašnike posvečenih troje uglednih slovenskih duhovnikov koroških, namreč preč. gg.: Jožef Peterman, dekan in župnik na Otoku na Vrbskem jezeru, doma iz Lipe nad Vrbo, dr. Jožef Sommer, inf. prost stražburški, stolni školarstik itd., doma iz Žihpolj in Janez Vidovic, stolni kanonik, predsednik Družbe sv. Mohorja itd., doma iz Podkurnosa. Gospodom zlatomašnikom iskrene čestitke in: še na mnogo leta! — Gospod inf. prost dr. Jožef Sommer obhaja svojo zlato mašo slovesno dne 3. avg. v romarski cerkvi Božjega groba pri Pliberku, kjer je bil prej dekan. Pridigoval bo profesor g. dr. Gregor Rožman. — Izmed nemških duhovnikov praznujejo letos zlato mašo gg.: Janez Eder, župnik v Iršenu, Matej Grosser, stolni kanonik v Celovcu in Jožef Lasnig, župnik v Molobchlu.

— **Jubilej celovškega škofa dr. A. Hefterja.** V torek, 22. t. m. je praznoval celovški škof dr. Adam Hefter 25-letnico mašništva. Leta 1894 ga je rajni škof dr. Kahn posvetil v mašnika v celovški stolnici. Dr. Hefter je rodome iz Bavarske, sin kmetskega posestnika. Dne 26. decembra 1914 je bil imenovan za škofa v Celovcu.

— **V Kamniku** je šolstvo danes približno tam, kjer je bilo za časa Marije Terezije. Vsako mesto, dejal bi, skoro vsak večji trg in še celo marsikaka vas v Sloveniji je v tem na boljšem. Krajni šolski svet je v polnem soglasju in s podporo mestne občine v zadnjih desetletjih leto za letom dregal in prosil, da bi se bili višji šolski faktorji zganili, ljudsko šolo razširili in naklonili mestu in okraju meščansko ali katerokoli srednjo šolo. Z veliko težavo se je priboril dekliški šoli tretji in par let pred

vojsko četrti razred, dočim se deški ljudski šoli peti razred ni hotel privoliti, čeprav se je potreba vsestransko utemeljila. — Tako pa ne sme in ne more ostati. Vse okoliščine zahtevajo, da se v Kamniku šolstvo povzdigne. V Kamniku so nastanjeni vsi okrajni uradi, je državna praharna SHS, tovarna za železo v prav živahnem razvoju, ona za čistilni prah in tovarna za izdelovanje lončene posode, na Duplici pa tovarna za lesno industrijo. V Kamniku je središče okroglo 40.000 največ kmečkega prebivalstva, katero hrepeni po splošni in stanovski izobrazbi. — V zaupanju, da bode naša mlada Jugoslavija dala in popravila, kar je razsula Avstrija zanemarila, posvetoval se je tozadevno krajni šolski svet v sejah dne 8. junija in 6. julija t. l. in sklenil soglasno: »Višji šolski svet v Ljubljani se potom okrajnega šolskega sveta na prosi, da prejkoprej ustanovi v Kamniku dogovorno z osrednjo vlado v Beogradu za kamniški kraj meščansko šolo kmetijsko-obrtnega tipa, s šolskim letom 1919-1920 pa razširi višji šolski svet deško ljudsko šolo v petrazredno.« Krajnemu šolskemu svetu se je pridružil občinski odbor soglasno z enakim sklepom.

— Štiridesetletnico mašništva je obhajal dne 20. julija g. France Michl, župnik v Žihpoljah, petindvajsetletnico mašništva pa dne 22. julija gg.: Jož Eichholzer, župnik v Pontablju, Ivan Brabenc, župnik pri Sv. Tomažu, knez in škof dr. Adam Heiter, S. Jörg, župnik pri Sv. Mihaelu v Labudski dolini, Val. Limpel, dekan v Kapli ob Dravi, Jan. Pirkner, mestni župnik v Celovcu, Henr. Smažik, župnik v Blačah, Ivan Černic, župnik v Tropolah in Alojzij Umlauf, župnik - begunec iz Labuda.

— Zgor. Tuhinj. 21. in 22. julija smo prav lepo proslavili 25letnico mašništva našega g. župnika Ivana Štruklja, ki že 16 let deluje med nami. Skoro vsi župljani so se na predvečer zbrali v stari šoli, kjer se je gospodu župniku za ves njegov trud v imenu župljanov zahvalila belo oblečena deklica in mu izročila krasen šopek. Dve drugi deklici sta mu izročili 8000 kron za nabavo nove monštrance. Slavljenca je nagovoril tudi g. župan in mu sporočil, da ga je občina izvolila za častnega občana. G. župnik se je ginjen zahvalil. Častital mu je tudi sosednji župnik g. Opeka iz Šmartnega. Drugi dan je g. župnik daroval slovesno sv. mašo, pri kateri je prvič uporabljal kelih, ki ga je sam nabavil za župno cerkev. — Na mnoga leta!

— Vse tovarišice maturantke učiteljskega iz Ljubljani iz leta 1909. se pozivljajo, da se izrečejo glede skupnega sestanka o priliki desetletnice. Da bi bilo mogoče prirediti ta sestanek še v času letošnjih počitnic, prosim, da mi blagovolijo tovarišice prijaviti udeležbo in staviti eventuelne nasvete glede kraja in časa omenjenega sestanka tekoma 14 dni. Naslov: Mara Est-Delakova, učiteljica na Rovih, pošta Radomlje.

— Za pogorelce v Zagradcu nam je izročil po ljublj. kreditni banki g. Albin Kunc v Baslu znesek 20 K.

— V Borovljah je umrl 69 let stari graver Franc Perkovnik.

— V celovški bolnišnici so umrli od 12. do 18. julija med drugimi: Marija Hudelist, Amalija Zuschnig, Jakob Ogris ter 23letni jugoslovanski vojak Boštjan Repanšek iz Porebri na Kranjskem.

— Vojvodski stol na Gospasvet-skem polju se imenujejo razglednice, krasno barvane, katere ima v zalogi gospodarski odsek Orlovske zveze. — Cena posamno 40 vin.; 100 komadov za trgovce 25 K. — Ker ni velika zaloga teh krasnih in pomembnih razglednic, naj se takoj naroče. Naroča se: Gospodarski odsek Orlovske zveze v Ljubljani. Ustmeno v Jugoslovanski tiskarni.

— Slovensko Planinsko Društvo razpisuje mesto stalne pisarniške uradnice, večje knjigovodstva in strojepisja in po možnosti stenografije. Več današnji inšerat!

— Velik shod se bo vršil 27. julija ob 11. uri v Želézni Kaplji na Koroškem. Na shodu bo zastopana cela južna Koroška. Govorijo general Maister, župnik Poljanec, dr. Müller in urednik Žebot.

— Nova imena mariborskih ulic. Iz Maribora nam poročajo: Vladni komisar dr. Pfeifer v Mariboru je sestavil neki odsek, ki se peča z novimi imeni mariborskih ulic. Gospodje, ki so izbirali in iskali imena ulic, so imeli tako nesrečno roko, da ogromna večina slovenskega prebivalstva sploh ni zadovoljna z novimi imeni ulic. Povoda za to nezadovoljnost je dovolj. Najodličnejšim domačim rodoljubom, ki so si stekli največ zaslug za osvoboditev Maribora in za rešitev izpod nemškega gospodstva, dr. Pfeifer ter njegov od-

sek iz dobro znanih vzrokov ni maral dati imen ulic. O tem se bo še govorilo. Mariborski listi so že začeli razpravljati o tem vprašanju.

— Protestantizem na mariborskem slovenskem magistratu. Iz Maribora: Od katoliške vere je odpadel uradnik na mariborskem magistratu, Šober. Z njim vred je odpadla tudi hčerka magistratnega ravnatelja Švajgerja, Valerija Švajger. Dala sta se nemško poročiti v evangelijski cerkvi po lutrskem pastoru. Zeninova prva žena še živi na Primorskem. Nevesta in nevestin oče sta doma iz Novega mesta. Nevesta-odpadnica ima v najemu Gustinovo gostilno »Maribor« na Grajskem trgu (Vetrinjska ulica). Odpad je zbudil v Mariboru med Slovenci obče začudenje.

— Sv. Križ na Črnečah. Porciunkula se bo v naši romarski cerkvi tudi letos obhajala kolikor mogoče slovesno v soboto dne 2. avgusta. V petek ob 7. zvečer pridiga in slovesne litanije, drugi dan se prično sv. maše ob 5. uri. Zjutraj ob 7. uri je prvo slovesno opravilo s pridigo, ob 9. uri mrtvaško opravilo, ob 10. uri zadnja pridiga, pontifikalna sv. maša, zahvalna pesem in litanije. Spominjati se hočemo letos pri tej lepi slovesnosti z globoko hvaležnostjo zlasti naših junakov, ki so dali svoje življenje za naše osvobojenje, in bo zanje ob 9. uri posebno opravilo. Skupno in goreče hočemo pa tudi prositi Vse-možičnega, da nam kmalu nakloni pravičen mir, ter vodi naše državnike h srečni uredbi naše skupne domovine. Pridite torej, romarji, v obilnem številu!

— V Peračih pri Brezjah priredimo dne 3. avgusta (v slučaju slabega vremena dne 10. avgusta) vrtno veselico. Ves dobiček je namenjen za dovršitev nove ceste z Brezje na Leše. — Spored: Dražba lesa, srečkanje, šaljiva pošta in prosta zabava. — Okoličani, prihitite v obilnem številu.

— Prostovoljno gasilno društvo v Bohinjski Bistrici priredi v nedeljo, dne 27. julija ob 15. uri dve igri in sicer: »Trije tički«, burka v dveh dejanjih. »Brat Sokol«, veseloigra v enem dejanju.

— Hausenbichlerjevo kočjo na Mrzlici je sklenila Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva popraviti, ker je bila kočja tekom vojne docela uničena. Koča je še zaklenjena ter se dobi ključ tudi v Hrastniku pri učitelju Rošu ter pri Sv. Katarini nad Trbovljami pri gostilničarju Šporinu. Te dni se bo po Trbovljah in Hrastniku zbiralo prostovoljne doneske za popravila in opravo kočje.

— Prepoved sadenja tobaka. Finančni minister je izdal podrejenim organom naredbo, s katero se prepoveduje sadenje tobaka brez izrecnega dovoljenja finančnega ministrstva.

— Tatvina na železnici. Kakor javlja komisija železniške policije v Vinkovcih, je bilo na kolodvoru v Vinkovcih izvršenih 33 tatvin. Kradli so železniški uslužbenci. Posrečilo se je, izslediti zlikovce. Izročili so jih vojnemu sodišču.

— Železniška zveza Beograd-Zemun. Kakor hitro bo savski most pri Beogradu dograjen, bo vzpostavljena železniška zveza Beograd-Zemun. Razen rednih vlakov bo odhajal vsake pol ure v Zemun poseben vlak. Prometu bodo izročili tudi pontonski most na Savi.

— Odpust iz vojaške službe. Vojni minister je odredil, da se morajo vsi rezervisti, ki spadajo v tretji poziv, nemudoma odpustiti iz vojaške službe.

— Izgubil se je 15letni fant Janez Kranc iz Pliberke. Odšel je bil brez vzroka 14. julija proti Prevaljam, kjer ga je 15. julija še neki njegov znanec videl in z njim govoril. Fant je okroglega lica, modrih oči ter ima rumene lase. Oblečen je v rujavo obleko in nosi škornje. Sumi se, da se je podal kam na Kranjsko. Kdor bi dečka izsledil, ali če bi fant mogoče pri komu stopil v službo, prosí se, naj bi dotični blagovolil naznaniti očetu Janezu z Kranjc, železniški delavec na Dvoru pri Pliberku.

— Otvoritev konzulata poljske republike v Zagrebu. V Zagrebu se je otvoril poljski konzulat, čegar delokrog z ozirom na medsebojne trgovsko-gospodarske odnose obsega začasno vse ozemlje kraljestva SHS in čegar glavna naloga mu bo, da razvije čim popolnejši in živahniji trgovski promet med poljsko in kraljestvom SHS. — Omenjeni konzulat bo dajal informacije v trgovskih kot tudi sploh v vseh konzularnih zadevah ter bo obenem posloval tudi kot urad za izdajanje in vidiranje potnih izkaznic za osebe, ki bivajo na ozemlju bivše avstro-ogrske monarhije, pripadajočem sedaj kraljestvu SHS, dočim bo administrativno-konzularne posle ozemlja predvojnih (1914) kraljevin Srbije in Črne gore opravljalo začasno poljsko poslaništvo v Beogradu, Dobračina ul. št. 33. — Uradni prostori se nahajajo v Zagrebu, Boskovičeva ul. št. 2, I. nadstropje, levo, in se stranke sprejemajo dnevno razen nedelj in praznikov od 10. do 12. ure dopoldne.

— Ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hrvatsko poverništvo za uk in bogocastje je napisalo natečaj za sliko, ki

naj bi predstavljala osvoboditev Hrvatov izpod tujega jarma, oziroma ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pravico do tekmovanja imajo samo umetniki Jugoslovani. Celokupna vsota nagrad znaša 10.000 kron.

— Zdravniška služba v Slov. Bistrici. Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro v Ljubljani razpisuje službo okrognega zdravnika v Slovenski Bistrici. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

— Pod državno nadzorstvo sta dani lekarni Rauscher v Celju in Rebul v Slov. Gradcu, pod sekvester pa lekarna Ruperta Gasserja v Celju. Za nadzornika in sekvestra je postavljen g. m. ph. A. Ustar.

— Razpis natečaja. Pri delegaciji ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani je zasedli več mest konceptnih pripravnikov. Po odloku finančnega ministrstva z dne 18. junija 1919, št. 2684, se smejo sprejeti v finančno konceptno službo do preklica tudi kompetenti, ki še niso dovršili pravnih nauk. Kompetenti, ki so že dobili absolutorij, a še nimajo vseh pravnih izpitov, bodo nastavljeni za finančne konceptne praktikanke, kompetenti pa, ki še niso absolvirali pravnih študij, se bodo namestili kot konceptni uradniški aspiranti s plačo in dodatki konceptnih vežbenikov. Službena doba, dovršena v aspirantski službi, se bo vračunala pri odmeri pokojnine. Konceptni praktikanke brez zadnjih pravnih izpitov so obvezani, da naknadno napravijo potrebne pravne izpite, ker sicer ne bodo pomaknjeni v višje plačilne stopnje IX. razreda, niti v višje razrede. Konceptni uradniški aspiranti pa so obvezani pravne nauke absolvirati, ako hočejo doseči IX. čin, razred, odnosno napravijo vse izpite, ako hočejo, da se jih pomakne v IX. razred v višje plačilne stopnje ali v višje razrede. Prošnje, opremljene z rojstnim in krstnim listom, domovnico, zrelostnim izpričevalom, izpričevali o prestopu državnih izpitih, z absolutorijem v slučaju, da so absolvirali pravne nauke, z pravstvenim izpričevalom, z zdravniškim izpričevalom, izdanim od državnega zdravnika ter izpričevalom, iz katerega bo razvidno, da so obiskovali slovenščino kot obvezni predmet, vložiti je do 5. avgusta t. l. pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani. Na prošnje, ki se bi vložile pozneje, bi se moglo ozirati le v toliko, kolikor mesta še ne bodo zasedena.

Ljubljanske novice.

Ij Starešinski sestanek se vrši danes v petek, 25. julija ob 8. uri zvečer v srebrni dvorani hotela Union. Potrebna zanesljiva udeležba. — Predsednik.

Ij Katehetski sestanek bo v soboto ob štirih. Poročilo iz Zagreba. Treba se bo izreči o novi razdelitvi učne tvarine. Prosimo obilne udeležbe.

Ij Duhovne vaje v jezuitski stolici Ljubljanski so sklenili danes, 25. julija, sledeči p. n. vlč. gg.: Gabrovšek Fran, Jerše Val., Klemenčič Josip, Komelanc Anton, Košir Kristo, Lederhas Ludovik, Lovšin Anton st., Ramoveš Andr., Rihtaršič Janez, Ražun Matej, Smrekar Janez, Srebrnič Josip, Tavčar Matej, Tavčar Tomo.

Ij Poziv na ljubljansko vseučilišče je dobil dr. Rudolf Nachtigall, profesor slovenske filologije na vseučilišču v Gradcu. Graški listi poročajo, da se dr. Nachtigall odzove temu vabilu in da je določen za bodočega rektorja na ljubljanski univerzi.

Ij Ljubljanskemu žensstvu. V soboto, dne 26. julija, ob štirih popoldne v jezuitski kapeli kratek nagovor s po-božnostjo v čast sv. Ani.

Ij Krekova prosveta priredi v nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 7. zvečer predavanje v društvenih prostorih. Predava č. g. mons. Viktor Steska. Udeležite se predavanja v obilnem številu vsi odseki!

Ij Za zaščito dece. Ustanovilo se je v Ljubljani Društvo za mladinske domove, čigar namen je na versko-moralni in narodni podlagi ustanavljati Mladinske domove po celi Sloveniji, kjer se pokaže potreba takega doma. Ti domovi bodo zbirali mladino ob nedeljah in praznikih ter v šole prostem času k vzgojnemu in koristnemu bavlju. Prvi tak dom se že pripravlja. V ta namen bo treba gmotnega sodelovanja tako vladnih faktorjev kakor tudi celokupne javnosti, ki ji je mar bodočnost naše mladine.

Ij Francoski tanki v Ljubljani. Za nekoliko dni pridejo v Zagreb francoski tanki, ki jih sedaj razkazujejo v Beogradu. Po posetu v Zagrebu jih pripeljejo v Ljubljano.

Ij Predrznata tatvina se je izvršila v noči od 22. na 23. julija na vrtu g. Tomažiča, Kolizejska ulica. Ukradene so bile od neznanih tatov nove dvonitnične preproge, oprema vrtnih hišice v vrednosti nad tisoč kron.

Ij Urad za pospeševanje obrti ima na razpolago nekaj rektificiranega špirita. Obrtniki, ki rabijo za svojo obrt špirit naj prigrasijo najkasneje do 1. avgusta t. l. pri navedenem uradu, Dunajska cesta št. 22 svoje potreščine, na poznejše prigrase se urad ne bo mogel več ozirati.

Najnovelše.

MINISTRSKA KRIZA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 23. julija. »Pravda« prinaša vest o novi rekonstrukciji kabineta, za katero so se predvsem zavzeli nekateri člani političnih skupin v Zagrebu. »Narodni klub« izjavlja, da je potrebna rekonstrukcija kabineta, v katerem naj bi bile zastopane vse stranke, in ki bi naj odobrili tudi versailleski mir?

RAZKOL MED RADIKALCI

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 24. julija. »Pravda« prinaša vest, da vladati dve struji med radikalc. Prvi, ki je radikalno Pašićeva, načeljuje Uroš Lomović, a drugo vodi Protić, ki se hoče približati demokratski zajednici.

PROST UVOZ SOLI

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Zagreb, 24. julija. »Narodne novine« objavljajo, da je uprava državnih monopolov dovolila svoboden uvoz soli. Monopolna taksa na uvoz znaša 73 K 92 vin. za meterski stot.

STAVKA V ITALIJI SE PONESREČILA.

LDU Amsterdam, 24. julija. (DKU) Kakor poroča »Telegraaf« doznajajo »Times« iz Milana, da izjavljajo vsi listi izven »Avanti«, da se je splošna stavka v Italiji ponesrečila. Od 11.000 železničarjev v milanskem okraju jih je stavkalo le 43.

CLEMENCEAU SE ZAGOVARJA.

LDU Versailles, 23. (DunkU) Wolf-fov urad. V večerajšnji seji se je ministrski predsednik Clemenceau v ostrih besedah zagovarjal proti očitku poslanca Chaumeta, ki mu je predbacival, da je hotel biti hkrati ministrski predsednik in pa predsednik mirovne konference ter da je pri tem prezrl, da draginja v Franciji od dne do dne narašča. Clemenceau je odvrnil, da je še vedno vojna. On da je zastopal na konferenci francoske koristi. Ko bo mrtev, tedaj šele izve Francija, kaj vse se je dogajalo pri konferenci. Chaumet da bo svoje besede obžaloval. Nato je grajal Clemenceaujevo politiko tudi poslanec Franklin Bouillon, ki je zahteval, da se izvedejo volitve v Franciji, ki bo prosta vseh ovir.

FINANČNI POLOŽAJ FRANCIJE.

LDU St. Germain, 24. julija. (DunkU.) V francoski poslanski zbornici je bila večeraj razprava o finančnem položaju Francije. Opozicija, ki je napadla zaporedoma vse sodelovalce Clemenceauja, se je prav posebno lotila tudi finančnega ministra Klotza. Glavni govornik Moncier je sicer dosegel lep govorniški uspeh, v ostalem pa ni mogel vzbuditi posebnega zanimanja niti v zbornici, niti na galeriji. V svojem odgovoru je finančni minister Klotz izjavil, da namerava vlada najeti železniško posojilo v znesku 800 milijonov frankov. Razprava se nadaljuje danes.

POINCARÉ V BELGIJI.

LDU Bruselj, 24. julija. (DKU.) Predsednik francoske republike Poincaré, belgijski kralj Albert in maršal Foch so večeraj obiskali Malines (Mecheln), kjer jih je v katedrali sprejel kardinal Mercier. Poincaré je prisrčno odgovoril na pozdravni nagovor kardinalov in mu izročil francoski vojni križec.

STAVKA NA ANGLEŠKEM.

LDU London, dne 22. julija. (DunkU.) Stavka se zopet razširja. Industrija trpi, ker primanjkuje premoga. Tovarne za surovo železo v severno-zapadni Angliji so bile prisiljene zvišati ceno surovega železa za 12 šterlingov pri toni.

NAPET POLOŽAJ NA KITAJSKEM.

LDU Amsterdam, 24. julija. (DKU) »Times« javljajo iz Pekinga, da se dosedaj položaj ni izboljšal. Spori med severom in jugom še niso poravnani. Japoncem sovravno mišljenje še ni poglelo. Pripravlja se ekspedicija v Mongolijo, da se razve-ljavi pogodba v Kiachti. Pri Kalganu se koncentrirajo čete, tovarni avtomobili, letala in vojni material. Vse je pripravljeno, da se pomakne cela divizija proti Urgi, in sicer pod pretvezo, da gre za ofenzivo proti boljševikom, ki nameravajo baje vpasti v Mongolijo. Mongolsko prebivalstvo se vsled kitajskih priprav vznemirja.

Razne novice.

Dovtipni skladatelj. Skladatelj Hoffmannovih pripovedek, Jakob Offenbach, čigar stoletnica rojstva se je nedavno praznovala in ki je dal svetu toliko dovtipne godbe, je bil tudi drugače jako dovtipen mož. O njegovi dovtipnosti se med drugim pripoveduje tudi to-le: Nekoč je prišel pesnik Glatigny k Offenbachu, ki je bil takrat ravnatelj operetnega gledališča »Bouffes-Parisiens«. Pesnik je bil brez božjega v žepu in brez zasluzka in kruha. Offenbach bi mu bil rad pomagal, ali sam

ni vedel, kako. »Pa bo le šlo,« je vzkliknil naposled Offenbach, »ravno kar uprizarjamo.« Belizarja in tu vas lahko uporabimo. Vsak dan pojedite na odru okoli uboga slepca, pa mu boste darovali sou.« — »Tisto že, če mi ga boste dali.« — »Dogovoriva se,« je rekel mojster. »Vsega vkup računamo na 200 predstav, torej vam damo za 200 predstav predujem.« — Pri teh besedah mu je dal pet frankov. In po toliko je Glatigny vsak dan dobil za sou, ki ga je imel dati na odru slepcu. Ko je Glatigny neki dan rekel Offenbachu, da bi za to plačo rad kaj več delal, mu je Offenbach odgovoril: »Torej darujte Belizarju vsak dan dva sou!«

Resnična drama za kulisami. V pariškem gledališču des Artes se je tekom predstave patriotične drame »Verdun« dogodila za kulisami resnična drama. Elektrotehnik si je pogoltnil kroglo v glavo, ker ga je igra, ki jo je vedno gledal na odru, tako pretresla. Igralci sploh niso vedeli, kaj se je zgodilo nekoliko metrov od njih in so nadaljevali igro, med tem ko je elektrotehnik umrl.

Album za mesto Strassburg. Francoško-špansko društvo je izdelalo poseben album, ki ga misli izročiti predsedniku Poincaréju za mesto Strassburg. Album je vezan v dragoceno usnje, ki je okrašeno z zlatimi plaketami, na katerih eni se nahaja relief od Blaya, na drugi pa posvetilo mestu Strassburg.

D'Annunzio ravnatelj italijanske avijatičke. Po neki vesti je prevzel Gabriel d'Annunzio mesto ravnatelja v civilni avijatički. On je bil zamislil osnovo zračnega prometa med Sicilijo in Sardinijo. D'Annunzio bo krenil čez par dni na potovanje, katera smer je Rim-Tokio. Potovanje bi imela trajati štirinajst dni, a pot bi šla čez srednjo Azijo, Indijo, Tonkino in Kina.

260.000 frankov za zračno potovanje iz Anglije v južno Afriko. »Daily Express« je razpisal nagrado 10.000 funtov šterlingov onemu zrakoplovcu, ki preleti v zrakoplovu pot iz Velike Britanije v Južno Afriko in nazaj. Tekmujejo lahko vsi narodi, razen sovražnih. Svrha temu je, pospeševanje zračnega prometa. Zrakoplov mora pa nesti s seboj vsaj eno tono materijala.

Strahno delo blaznika. V Lyonu se je nahajal nek vojak doma na dopustu, da se ozdravi. Neko noč pa je napadel svojo mater, ki je spala v sosednji sobi, in jo je zadavil, nato je planil na očeta, ki ga je z nožem smrtno ranil. Ko je udril v sobo svojih dveh sester, je eno ranil z nožem, drugo pa je poizkusil zadaviti. Deklici sta skočili skozi okno in se na ta način rešili gotove smrti. Ko se je umiril, je poiskal sestrí, prosil jih za odpustanje in nato pobegnil.

Položaj v Ukrajini.

LDU. Dunaj, 23. julija. Ukrajinski tiskovni urad poroča: Vojaški dogodki v Ukrajini se bližajo krizi in razvoj v prihodnjih dveh mesecih bo odločilen za posetne razmere v prihodnji zimi. Tri približno enako močne stranke si stoje tukaj v ljutom boju nasproti: Ukrajinci, redne čete Petljure in z njimi združene tolpe upornih kmetov, sinov, odsluženi ruski vojaki, zlasti na zapadu in jugozapadu dežele; na drugi strani na vzhodu, med Donom in Dnjeprom, z obalo Azovskega morja kot bazo za angleške pošiljave takoimenovana prostovoljna armada Denikinova, na severu in v sredi pa Rdeče čete, ki jih Rakovski po moskovskih navodilih z vsemi ruskimi pripomočki pošilja proti frontam Ukrajincev in Denikina.

Ukrajinska narodna armada Petljure je zadnje tedne ob straneh glavne železnične proge Tarnopol-Proskurov-Smerinka-Kijev tako napredovala s hitrim napadom, da so se sprednje čete preko Fastova že pokazale v Obuhovu neposredno pred Kijevom, dočim je na jugu Grigoriev prodril od Odese proti Dnjepu. Med Petljuro in Grigorievom stoje močne boljševiške sile ob Dnjestru, početkoma namejene za napad proti Romuniji, vsled uspehov Petljure pa postavljene ob Dnjestru v smeri Smerinke in Mohileva, dočim so ojačenja iz Rusije, obstoječa večinoma iz inozemcev, iz Rovna in Dubna napadle v smeri proti Tarnopolu. Po velikih uspehih Petljure, doseženih posebno s tem, da so nastopile ukrajinske čete iz vzhodne Galicije proti boljševikom, je najnovejši poljski protisunek pri Tarnopolu iznova oslabil ukrajinsko, proti boljševikom postavljeno fronto, in ko so se Ukrajinci z vsemi silami bojevali z Rdečimi četami Rakovskega, so si priborili Poljaki za njihovim hrbtom poceni zmago pri Tarnopolu, dočim so se izvedli le na papirju poljski napadi zoper boljševike, za kar je večinoma določena armada Hallerjeva.

Poljski narod za hrbtom ogroža tudi ukrajinsko fronto proti boljševikom v Ukrajini in zadržuje združenje Petljure z Grigorievem in po vsej deželi razdeljenimi vstajskimi oddelki atamana Volenca pri Vinici, atamana Tjutjunikova pri Umanju, atamana Sokolovskega pri Radomišlu, atamana Šapovalja pri Svehorodki, ata-

mana Anhela pri Korsunu in Zelenega in Šinkarja pri Kijevu, dasi je območje boljševikov omejeno večinoma na železniško progo Moskvo-Kijev-Smerinka in na obrežje Dnjeptra ter na dele severne Ukrajine.

Armada Denikinova, ki jo cenijo na 200.000 mož in ki dobiva od Anglije vsako možno podporo, je iz Taganroga in Rostova organizirana z angleškimi častniki in vsakovrstnimi pripomočki. Razpostavili so jo začetkom poletja na prostnem ozemlju vzhodne Ukrajine med Donom in Dnjeprom. V severozapadni smeri proti Kijevu zoper boljševike. Kmalu je bil dosežen prvi operacijski cilj, bogati rudokopi kotline Doneca. Denikinova fronta je segala v obširnem loku od Azovskega morja do Jekaterinoslava ob Dnjepu in Harkovu, severno proti srednjemu Donu. Znaten del Denikinove armade pa obstaja iz siloma rekrutiranih kmetov z ozemlja ob Donecu, iz industrijskih delavcev, ki so bili prisiljeni vstopiti v takoimenovano prostovoljno armado; slabo razporejenost teh neprosto voljnih vojakov je po prvih velikih uspehih krivo izprememba ob Dnjepu in izgube Jekaterinoslava.

Med tem so na potu ladje z najmodernejšimi vojnimi sredstvi iz Anglije proti Azovskemu morju in nabirajo se novi vojaki. Smoter je ta, da se pred zimo vsa Ukrajina odtrga boljševiški tuji vladi. Ta cilj se objavlja prej avstrijskim Ukrajincem in italijanskim vojnim ujetnikom, prav tako vstajskim oddelkom v Ukrajini, ki jih hoče Denikin pridobiti zase. Z ozirom na njegovo zvezo s Kolčakom pa ukrajinski kmetje opazujejo Denikina z velikim nezaupanjem, in velika napaka zapadnih sil je, da so opustile dati tudi le en del Denikinovu poslanih vojnih sredstev Petljuri na razpolago v njegovem težkem boju, ki je sedaj resno ogrožen vsled poljskega roparskega pohoda proti Zbruczu.

Darila ameriških rojakov.

(Konec.)

Kočevo.

Peterlin Matija, Hudi konec 6, p. Ortenek. — Peterlin Jos., Calumet, Mich. — Arko Tomaž, Podklanec 24, p. Sodražica. — Arko Tomaž, Cleveland, Ohio. — Belaj Josip, Sodražica 41. — Kunstel Marija, Cleveland, Ohio. — Trhlen Franciška, Podklanec 12, p. Sodražica. — Prijatelj Anton, Cleveland, Ohio. — Škulj Josip (Kovač), Kot pri Velikih Laščah. — Kaušek Anton, Cleveland, Ohio. — Ponikvar Ivan, Fara 3, Nova vas-Rakek. — B. J. Ponikvar, Cleveland, Ohio. — Pajnič Ivana, Jurjevica 41, p. Ribnica. — Pajnič Janez, Cleveland, Ohio. — Gornik Marija, Podklanec 27, p. Sodražica. — Gornik Janez, Cleveland, Ohio. — Zupanstvo občine Ribnica (za reveže). — Zveza jugoslovanskih žen in deklet, Cleveland, Ohio. — Perušek Marko, Hudi konec 7, p. Ortenek. — Perušek Anton, Cleveland, Ohio. — Lavrič Marija in Vidmar Ivanka, Dolga vas 26 pri Kočevju. — Meden Josip, Cleveland, Ohio. — Lovšin Marija, Dolenja vas 17 pri Ribnici. — Lovšin Franc, Ely, Minn. — Žužek Jožef, Kočerje, p. Velike Lašče. — Lovše Franc, Cleveland, Ohio. — Lovšin Angela, Sušje 4, p. Ribnica. — Lovšin Alojzij, Ely, Minn. — Trhlen Marija, Mala gora 3, p. Kočevje. — Trhlen Dominik, Cleveland, Ohio. — Centa Franc, Kot 1, p. Velike Lašče. — Centa Franc, Cleveland, Ohio. — Josip Škulj-Kovač, Kot, p. Velike Lašče. — Ant. Kaušek, Cleveland, Ohio. — Škulj Janez, Hraštie 10, p. Grosuplje. — Škulj Janez, Cleveland, Ohio. — Zupanstvo občine Ribnica (za reveže). — Zveza jugoslovanskih žen in deklet. — Kuček Marija, Sodražica 71. — Kuček Vincenc, Ely, Minn. — Bambič Marija, Ponikve 2, p. Videm pri Dobrem polju. — Bambič Franc, Mc. Kinley, Minn. — Košmerl Jure, Retje 54, p. Loški potok. — Košmerl Janez, Chisholm, Minn. — Gruden Terezija, Spodnja Slivnica 12, p. Grosuplje. — Gruden Janez, Ely, Minn. — Košir Terezija, Sodražica 142. — Marolt Janez, Ely, Minn. — Bartol Jožefa, Hrib 75, p. Travnik via Rakek. — Bartol Janez, San Francisco. — Mikolič Stefan, Postaja Ortenek, p. Travnik. — Mikolič Antonija, Newberry, Mich. — Gradišar Anton, Bavdek 1, p. Velike Lašče. — Anton Gradišar, Ely, Minn. — Papež Angela, Sodražica. — Papež Janez, Ely, Minn. — Škulj Franciška, Ponikve 22, p. Videm pri Dobrem polju. — Škulj Jos., Gilbert, Minn. — Benčina Antonija, Logovec 24, p. Loški potok. — Benčina Anton, Duluth, Minn. — Rugolet Francka, Rosljiva loka, p. Osilnica pri Kulpi. — Štimec Blaž, Kansas City, Ka. — Lustik Jernej, Travnik 1 pri Ribnici na Dolenjskem. — Mikulič Franjo, Kansas City, Ka. — Curl Josip, Drežnik 5, p. Nova sela. — Curl Ana, Brooklyn, N. Y. — Omerza Anton, Rakitnica 43, p. Dolenja vas. — Omerza Janez, Ely, Minn. — Zupnija Laški potok pri Rakeku (za reveže). — Slovenci v Joliet, Ill. — Mihelič Alojzija, Podpreska 30, p. Draga. — Mihelič Anton, Milvid, T. — Ožanič Marija, Bezgovica 7, p. Osilnica pri Kulpi. — Ožanič Anton, Milvid, T. — Krulič Marija, Bezgovica 4, p. Osilnica pri Kulpi. — Krulič Josip, Milvid, T. — Žrnjnik Marija, Grače 2, p. Turjak. — Praznik Janez, Gilbert, Minn. — Samsa Pavla, Sodražica 18 pri Ribnici. — Samsa Janez, Cleveland, Ohio. — Maurin Marija, Kralje 17, p. Nemška Loka. — Maurin Jos., Eyrilth, Minn.

VESTNIK ORLOVSKE ZVEZE

Št. Jakobski Orel v Ljubljani naznanja celjskim izletnikom Št. Jakobčanom, da se zbiramo Orli v kroju in civilu, kakor tudi drugi v nedeljo 27. t. m. ob tri četrti na 4. zjutraj pred društvom. Skupen odhod na kolodvor ob 4. uri. Podrobno o izletu se lahko poizve danes — petek zvečer v telovadnici Ljudskega doma.

Prosveta.

pr Koroška Slovenija. Spisal dr. Josip C. Oblak. V Ljubljani 1919. — Ta knjiga, ki je izšla v zalogi L. Schwentnerja v Ljubljani, obsega 52 strani in obsega poleg uvoda šest zanimivih poglavij: Koroška — nedeljiva celota? Razni slovenski načrti in naše minimalne meje. Nemški načrti. Mirovna konferenca in Celovška kotlina. Goreinja in Spodnja Koroška. Celovec in Beljak. Slovenski Rož. Knjiga je zanimiva za vsakterega, ki se zanima za koroško vprašanje.

Gospodarske novice.

g Urad za pospeševanje obrti namerava nabaviti večjo množino furnirja. Mizarji, ki reflektirajo nanj, naj prigrasijo svoje potrebščine najkasneje do 3. avgusta t. l. na navedeni urad: Ljubljana, Dunajska cesta št. 22. Cene so za kvadratni seženj: cepljena hrastovina 0.8 mm 45 vinarjev; cepljena hrastovina 1 mm 53 vin.; bukovina, cepljena in parjena 0.8 mm 33 vin.; cepljena brestovina 0.8 mm 53 vin.; cepljena lipa 0.9 mm 33 vinarjev.

Praznik Ana, Ponikve 29, p. Videm pri Dobrem polju. — Praznik Matija, Gilbert, Minn. — Curl Josip, Drežnik 5, p. Nova sela. — Curl Ana, Brooklyn, N. Y. — Lovšin Angela, Goriča vas 21, p. Ribnica. — Altman Franc, Njujork. — Pugetl Marija, Kolenča vas 9, p. Videm pri Dobrem polju. — Mišler Franjo, Cleveland, Ohio. — Perušek Marija, Breg 1, p. Sodražica, (fara Sv. Gregor). — Perušek Janez, Cleveland, Ohio. — Lovrič Marija, Ribnica 102. — Gilbert Potrato, Njujork. — Centa Marija, Skomevec 2, p. Velike Lašče. — Centa Janez, Cleveland, Ohio. — Štrbenk Marija, Sodražica 88. — Štrbenk Andrej, Cleveland, Ohio. — Mauc Ivana, Velike Poljane 25, p. Ortenek. — Mauc Josip, Cleveland, Ohio. — Rus Anton, Travnik 45, p. Loški potok. — Josip Rus, Mc. Whorter, U. Pa. — Fabijan Jos., Longentom Altog 6, Kočevje. — Fabijan Josip, Leadville, Colo. — Kralj Janez, Mala vas 2, p. Videm pri Dobrem polju. — Kralj Josip, Pueblo. — Klun Josip, Struge 14, p. Videm pri Dobrem polju. — Jos. Klun, Leadville. — Babič Marija, Potiskavec 5, p. Videm pri Dobrem polju. — Zajc Franc, Leadville, Colo. — Mavc Franca, Račica 22, p. Velike Lašče. — Mavc Janez, Pueblo. — Znidaršič Marija, Kukmaka 4, p. Velike Lašče. — Berdih Martin, Pittsburgh. — Malnar Helena, Podklanec 10, p. Sodražica pri Ribnici. — Malnar Franc, Cleveland, Ohio. — Lušin Janez, Zapotok 10, p. Sodražica. — Lušin Alojzij, Cleveland, Ohio. — Lušin Franciška, Sodražica 118. — Lušin Janez, Cleveland, Ohio. — Novak Francka, Bruhanja vas 2, p. Videm pri Dobrem polju. — Mat. Novak, Pueblo. — Rus Franciška, Rapljevo 7, p. Videm pri Dobrem polju. — Rus Franc, Pueblo. — Klun Josip, Struge 14, p. Videm pri Dobrem polju. — Klun Josip, Leadville, Colo. — Germ Janez, Zagorica 33, p. Videm pri Dobrem polju. — Germ Janez, Pueblo. — Babič Alojzija, Bruhanja vas 1, p. Videm pri Dobrem polju. — Babič Josip, Pueblo, Colo. — Kralj Marija, Zagorica 41, p. Videm pri Dobrem polju. — Steblaj Josip, Pueblo. — Gradišar Janez, Veliki Osolnik 13, p. Velike Lašče. — Gradišar Anton, Pueblo. — Šterle Josip, Osredke 8, p. Velike Lašče. — Šterle Filip, Pueblo. — Schutte Marija, Gor. Podgora 28, p. Stari trg pri Kočevju. — Schutte Janez, Sheboygan, Wisc. — Burgar Marija, vdova, Ribnica. — Anton Burgar, Njujork. — Drobnik Jurij, Sodražica 83. — Drobnik Viktor, Cleveland, Ohio. — Družina Gačnik Ant., Cesta 36, p. Videm pri Dobrem polju. — Anton Štih, Cleveland, Ohio. — Košir Franciška, Hrib 31, p. Loški potok. — Košir Janez, W. Pa. — Tomažin Franc, Račica 10, p. Velike Lašče. — Damjan Tomažin, Chicago. — Marolt Agata, Hudi konec 3, p. Ortenek. — Marolt Anton, Cleveland, Ohio. — Grže Ivana, Mali log 49, p. Loški potok. — Grže Janez, Cleveland, Ohio. — Gregorič Anton, Sodražica 13. — Alojzij Gregorič, Cleveland, Ohio. — Laušin Josip, Gorenja vas 15 pri Ribnici. — Laušin Anton, Cleveland, O. — Rus Ana, Travnik 45, p. Loški potok. — Šega Karol, W. Pa. — Speletič Marija, Banja loka 8, p. Nova sela. — Franc Giovanelli, Brooklyn, N. Y. — Knaus Marija, Hrib 16, p. Travnik. — Anton Knaus, Njujork. — Pucelj Ivan, Zamostec 7, p. Sodražica. — Jerman Janez, Cleveland, Ohio.

Puzelnik Anton, Velika Slivnica 14, p. Velike Lašče. — Anton Puzelnik, Cleveland, Ohio.

Levstik Franciška, Travnik 50. — Josip Levstik, Njujork. — Mihelič Vincenc, Zigmance 17, p. Sodražica. — Laurič Marija, Collinwood, O. — Perušek Angela, Jelovec 2, p. Sodražica pri Ribnici. — Perušek Josip, Cleveland, O. — Lesar Franciška, Sušje 23, p. Ribnica. — Lesar Janez, Cleveland, Ohio. — Bojc Marija, Dolenja vas pri Ribnici. — Bojc Franc, Cleveland, Ohio. — Koplan Anton, Jurjevica 27, p. Ribnica. — Koplan Janez, Cleveland, Ohio. — Zakrajšek Marija, Kališe 4, p. Vel. Lašče. — Zakrajšek Matija, Cleveland, Ohio. — Hočevar Anton, Kompolje 38, p. Videm pri Dobrem polju. — Hočevar Janez, Cleveland, Ohio.

Mihelič Marija, Podklanec 6, p. Sodražica. — Janez Mihelič, Chicago. — Oražem Franciška, Lipovec 2, p. Ribnica. — Dejak Janez, Cleveland, Ohio. — Mrhar Ivana, Prigorica 55, p. Dolenja vas pri Ribnici. — Mrhar Ignacij, Cleveland, Ohio. — Zevnik Marija, Črni potok, p. Velike Lašče. — Knaus Alojzij, Cleveland, Ohio. — Marolt Janez, Škerlovica 4, p. Ortenek. — Marolt Janez, Cleveland, Ohio. — Košmerl Marija, Goreča vas 44 pri Ribnici. — Stampetl Josip, Cleveland, Ohio. — Centa Franc, Mala Slivnica 3, p. Velike Lašče. — Škulj Fran, Cleveland, Ohio. — Zobec Marija, Dolenja vas 20 pri Ribnici. — Zobec Matija, Cleveland, Ohio. — Polanc Josip, Praprotče 9, p. Ortenek. — Polanc Karol, Cleveland, Ohio. — Zbašnik Marija, Dolenja vas 124 pri Ribnici. — Zbašnik Anton, Cleveland, Ohio. — Hudolin Ivana, Sodražica 96. — Hudolin Franc, U. S. A.

Kraic Rozalija, Lipovec 16, p. Dolenja vas pri Ribnici. — Kraic Marija, Cleveland, Ohio.

Cesen Ana, Banja loka 51, p. Nova sela pri Kočevju. — Franc Cesen, Cleveland, O. — Gornik Kvirin, Globelj 7, p. Sodražica. — Gornik Janez, Cleveland, Ohio. — Cimpermann Alojzij, Vrh 15, p. Velike Lašče. — Cimpermann Janez, Cleveland, Oh. — Bojc Franciška, Dolenja vas 41 pri Ribnici. — Bojc Franc, Cleveland, Oh. — Arko Jožefa, Sodražica 44 pri Ribnici. — Arko Silvester, Cleveland, Ohio. — Juretič Danijela, Fara 13 pri Kočevju. — Juretič Marija, Milwaukee, Wis. — Pakiž Marija, Sodražica 82 pri Ribnici. — Pakiž Fran, West Allis, Wis. — Mikulič Antonija, Travnik 16. — Alojzij Mikulič, Alver Conuty.

Rev. Marian Širca (franciškan), Nova štifa pri Ribnici. — Rev. Ambrož Širca, Chicago, Illinois.

Lavrič Neža, Srednja vas 16, p. Loški potok. — Lavrič J., Joliet, Ill. — Gruden Jakob, Mali Osolnik 5, p. Velike Lašče, fara Škocijan pri Turjaku. — Jos. Gruden, Joliet, Ill.

Krško.

Lamovšek Franciška, Orehovica 41, p. Št. Janž na Dolenjskem. — Erman Ant., Milwaukee, Wis. — Androina Ivan, Log 17, p. Radna pri Sevnici. — Stancar M.S., West Allis, Wis. — Erman Ivan, Brežane 36, p. Št. Janž na Dolenjskem. — Erman Anton, Milwaukee. — Bec Marija, Skovce 14, p. Tržišče pri Mokronogu. — Bec Jakob, Milwaukee, Wis. — Obaha Uršula, Češnje 39, Št. Janž na Dolenjskem. — Obaha Marko, Milwaukee. — Pavc Alojzija, Čadrece 20 pri Št. Jerneju na Dolenjskem. — Pavc Janez, Milwaukee, Wis.

Merhar Janez, Prigorica 13, p. Dolenja vas. — Chas Merhar, Ely, Minn. — Čampa Rozalija, Mokronog 42. — Čampa Janez, Joliet, Ill.

Bregar Josip, Radeče 8 pri Zidanem mostu. — Janez Gottlieb, Chicago, Ill. — Ojsteršek Maks, Jelovo 41, p. Radeče pri Zidanem mostu. — Ojsteršek Fr., La Salle Ill.

Bokali Franc, Krška vas 65, p. Krška vas, Dol. — Bokali Franc, Chicago, Ill. — Bobič Janez, Orehovec 23, p. Kostanjevica. — Bobič Janez, Chicago.

Banich Martin, Brod 7, p. Sv. Križ pri Kostanjevici. — Banich I., Chicago, Ill. — Soško Marija, Krška vas 50 na Dolenjskem. — Sacher Neža, Chicago, Ill.

Grichar Josip in Alojzija, Kočno 3, p. Krško. — Josip Grichar, Calumet. — Kraus Uršula, Dol 7, p. Šmarjeta na Dolenjskem. — Rajer Janez, Kansas, City, Ka. — Kerin Alojzija, Studenec 29, p. Radna pri Sevnici. — Mat. Češnovar, Cleveland, Ohio.

Hrovat Franc in Marija, Krška vas 21, p. Krka. — Hrovat Franc, Ely, Minn. — Tratar Franciška, Gorenje Jesenice 20, p. Št. Rupert na Dolenjskem. — Tratar Pavel, Waukegan.

Jemič Josipina, Mokronog. — Jemič Josip, Cleveland, Ohio. — Zupan Ana, Št. Jurij pod Kumom, p. Radeče pri Zidanem mostu. — Zupan Janez, Chicago, Ill.

Završnik Ana, Dobruška vas 18, p. Škocijan, Dolenjsko. — Trnovec Alojzija, North Chicago, Ill.

Stipančič Matija, Prušna vas 6, p. Sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem. — Stipančič Matija, Cleveland, Ohio.

Stokar Anton, Orehovec 8, p. Kostanjevica. — Stokar Franc, Cleveland, Ohio. — Mrgolet Franc, Gmajna 32, p. Raka. — Zupančič Alojzij, Cleveland, Ohio.

Spilar Franc, Župeča vas 49, p. Krška vas. — Spilar Josip, Puebl. — Pirc Josip, Černeca vas 17, p. Kostanjevica. — Omerza Jos. Chicago.

Salmič Franciška, Gorenja vas 6, p. Leskovec pri Krškem. — Salmič Josip, Withney, Sa. — Kosce Katarina, Bučka 19, Škocijan pri Mokronogu. — Kosce Anton, Salt Lake City.

Pizmoht Ivana, Vesela gora 20, p. Št. Rupert. — Pizmoht Franc, Cleveland, Ohio. — Krhin Franc, Karelče, p. Kostanjevica. — Krhin Franc, Cleveland, Ohio.

Salmič Ana, Gorenja vas 6, p. Leskovec pri Krškem. — Salmič Janez, Whitney, Pa. — Kodrič Marija, Brezje 15, p. Sv. Križ pri Kostanjevici. — Janez Kodrič, Chicago.

Knaus Franciška, Veliki trn pri sv. Duhu, p. Krško. — Knaus Alojzij, Cleveland. — Baznik Ana, Goljek, p. Leskovec pri Krškem. — Stanko Franc, Cleveland.

Vinkšel Polonija in Avgust, Velike Malence 39, p. Krška vas. — Orekar Franc, Raton.

Kernc Neža, Hom 6, št. Rupert. — Kernc Janez, Cleveland.

Godec Ana, Velika vas 23, p. Krka. — Godec Anton, Lansing, Ohio.

Lopatich Mihael, Boršt 9, p. Krška vas. — Anton Lopatich, Cleveland.

Gorenc Uršula, Vel. Vodenice 2, p. Kostanjevica. — Josip Pavlin, Willimette, Oregon.

Tisovec Katarina, Zalog 5, p. Straža. — Tisovec Josip, Cleveland.

Simončič Jožefa, št. Rupert 11. — Simončič Jos. Cleveland.

Zorič Uršula, Račica vas 27, p. Krška vas. — Zorič Franc, Cleveland.

Grčar Franc in Marija, Kamnje 15, p. št. Rupert. — Alojzij Grčar, Cleveland.

Knaus Franciška, Veliki trn pri Sv. Duhu, p. Krško. — Knaus Alojzij, Cleveland.

Žulič Terezija, Ošterc 37, p. Kostanjevica. — Žulič Josip, Cleveland.

Grubar Jožefa, Gorenje Vrhpolje, št. Jernej. — Grubar Anton, Cleveland.

Zajc Josip, Mali Koren 5, p. Krka. — Zajc Franc, Leadville, Colo.

Ajster Marija, Cerklje 85, p. Krška vas. — Ajster Franc, D. P. III.

Kovšca Ana, Kamenska gora 13, p. št. Janž. — Simenc Zofija, Cleveland.

Baznik Ana, Vrh 5, p. št. Jernej. — Baznik Ignacij, Cleveland.

Kučič Ana, Ošterc 27, p. Kostanjevica. — Kučič Matija, Cleveland.

Sintič Jožef, Ošterc 3, p. Kostanjevica. — Josip Sintič, Cleveland.

Dular Alojzija, Mokronog. — Dular Josip, Cleveland.

Žulič Ana, Ošterc 35, p. Kostanjevica. — Žulič Janez, Cleveland.

Županstvo občine Krško (za reveže). — Jugoslav. žene ne dekleta, Chicago.

Miller Katarina, Krška vas 93. — Miller Andrej, Washington.

Trkaj Marija, Dolenja Stara vas 14, p. Škocijan. — Trkaj Josip, Milwaukee.

Steklasa Franciska, Prelesje 10, p. št. Rupert. — Steklasa Franc, Cleveland.

Habelka Antonija, Krško ob Savi. — Levstik Beno B., Cleveland.

Perko Marija, Gornji Mokronog 5, p. Trebelno. — Perko Anton, Cleveland.

Grđina Marija, Dol. Brezovica 11, št. Jernej. — Grđina Fr. Cleveland.

Juršič Marija, Jablanec 3, p. Kostanjevica. — Juršič Janez, Cleveland.

Janez Cerovšek, Veliki Trn pri Sv. Duhu, p. Krško. — Jernej Knaus, Chicago.

Kuhar Franc, Ravne 14, p. Videm pri Krškem. — Kuhar Janez, Cleveland.

Marija Butkovič, Leskovec 31 pri Krškem. — Butkovič Janez, Cleveland.

Arh Jožefa, Stopno 7, p. Škocijan pri Mokronogu. — Arh Josip, Chicago.

Tomšič Ana, Dobe 22, p. Kostanjevica. — Tomšič Franc, Cleveland.

Zupan Josipina, Dolenje Prekopa 6, p. Kostanjevica. — Fani Medževac, Chicago.

Neža Vidmar, Krška vas 54, Vidmar Janez, Chicago.

Kocijan Franc, Šmarjeta 26. — Kocijan Alojzij, Chicago.

Pevac Marija, Leskovec 59 pri Krškem. — Sihar J. Chicago.

Simončič A., Leskovec 109 pri Krškem. — Simončič M., Chicago.

Zadnik Franciška, Gabrijele 24, p. Tržišče. — Kočevar Josip, Chicago.

Martinčič Marija, Cerovec 24, p. Šmarjeta. — Martinčič Jakob, Chicago.

Pavc Alojzija, Čadraže 20, p. št. Jernej. — Pavc Janez, Milwaukee.

Kušlan Ignacij, št. Jernej. — Kušlan Ivan, Milwaukee.

Ajster Marija, Cerklje 6, p. Krška vas. — Ajster Franc, Joliet.

Proh Franc, Bučka pri Krškem. — Proh Franc, Milwaukee.

Gorenc Janez, Gorenja vas 29, p. Šmarjeta. — Gorenc Franc, Joliet.

Mislaj Ana, Rečica 9, p. Radna pri Sevnici. — Mislaj Anton, Cleveland.

Dule Marija, Dolenja vas 14, p. Šmarjeta. — Dule Blaž, Cleveland.

Avlino Antonija, Orehovca 27, p. št. Janž. — Avlino Jakob, Cleveland.

Bregar Julijana, Budna vas 6, p. št. Janž. — Bregar Josip, Cleveland.

Janežič Franc, št. Jernej. — Janežič Josip, Cleveland.

Čudovan Marija, Škocijan pri Mokronogu. — Poznik Ignacij, Cleveland.

Primorsko.

Gorjanc Terezija, Loga, p. Komel. — Gorjanc Janez, Cleveland.

Bizjak Marija, Slokopje 55, p. Lokavec pri Ajdovščini. — Bizjak Jožef, Colindod.

Kosovelj Katarina, Osek 7, p. Šempas pri Gorici. — Badalič Ciril, Chicago.

Kos Franciška, Trtnik 13, p. Podbrdo pri Tolminu. — Rutar Janez, Cleveland.

Lipovž Jožefa, Batuje, p. Čerčiče. — Fr. Lipovž, Cleveland.

Županstvo občine Kanal pri Gorici. — Zveza Jugoslav. žen in deklet, Cleveland.

Furlan Karolina, Svino 47, p. Šmarje pri Ajdovščini. — Furlan Janez, Cleveland.

Stanich Franc, Naresčalo d. g. di finanza, Solcano. — Stanich Ludovik, Indianapolis.

Jug Marija, Čiglin 6, p. Tolmin. — Uleman Marija, Indianapolis.

Bončar Franciska, Gradišče 225, p. Ajdovščina. — Bončar Anton, Cleveland.

Kos Janez, Kosi, p. Rozina. — Kos Anton, Cleveland.

Uršič Alojzija, Caporetto 158, Venezia. — Gulia, p. Tolmin. — Peschat Marija, Indianapolis.

Amalia Simčič, Njivice 33, p. Kojsko. — Simčič Mihael, Cleveland.

Benčar Kristina, Kosi 105, p. Ročinj. — Benčar Ana, Cleveland.

Vidmar Pavla, Lokavec pri Ajdovščini 152. — Vidmar Ivan, Cleveland.

Raspek Marija, Cirkno 59. — Raspek Janez, Willock.

Uršič Marija, Caporetto, presso Tolmino, Venezia. — Dugar Mary, Indianapolis, Ind.

Škrobonja Zora, Gor. Skuzenja, Reka. — Škrobonja Karel, Cleveland, Ohio.

Stefančič Antonija, Mučiči 85, p. Sveta Marija, Venetia Giulia. — Stefančič Anton, Cleveland, Ohio.

Simčič Franc, Vedrijan 38, p. Kojsko, Goriško. — Urbas Alojzij, Cleveland, Ohio.

Perše Andrej, Sv. Fortijan, Grojina, Goriška. — Perše Janez, Cleveland, Ohio.

Vuga Jožef, Ronzina 125, Kanal, Goriško. — Štefan Vuga, Cleveland, Ohio.

Turkovič Josipina, Brce 4, p. Jelšane, Istra. — Turkovič Josip, Cleveland, Ohio.

Kovač Marija, Lokavec 211 pri Ajdovščini, Primorsko. — Kovač Avgust, Cleveland, Ohio.

Podboršček Marija, Sv. Martin 75, Kojsko. — Podboršček Mike, Cleveland, Ohio.

Sterlinko Luka, Ajba 21, Kanal. — Jos. Pikš, Cleveland, Ohio.

Berginc Ana, Drežnica 21, p. Kobarič, Primorsko. — Berginc Jakob, Milwaukee, Wis.

Zigoi Anton, Sv. Križ-Cesta pri Ajdovščini, Primorsko. — Zigoi Albert, Milwaukee.

Pahor Ant., Mirna pri Gorici 22. — Pahor Gabriel, Milwaukee, Wis.

Berginc Ana, Drežnica 21, p. Kobarič, Primorsko. — Berginc Jakob, Milwaukee, Wis.

Bracati Ivana, Sp. Šervata 401, Trst. — Lovrenc Menort, Sheboygan, Wis.

Leban Marija, Polubin 28, p. Tolmin na Primorskem. — Kavčič Andrej, Peoria Ill.

Brozina Anton, Jelšane 52, Istra. — Brozina Jakob, Cleveland, Ohio.

Škrajc Jože, Podbreže 35, p. Podgrad. — Barba Ana, Cleveland, Ohio.

Gržinič Marija, Klana 94, Istra. — Janez Gržinič, Cleveland, Ohio.

Blozetič Jožef, Podmelec, Primorsko. — Reic Anton, Columet, Mich.

Županstvo občine Divača (za reveže). — Zveza jugoslovanskih žen in deklet, Cleveland, Ohio.

Fortunat Marija, Ročinj 21, Primorsko. — Križnič H., Cleveland, Ohio.

Fornazarič Rozalija, Osek 81, p. Šempas na Goriškem. — Topliker Avgust, K. C. Kansas.

Županstvo občine Tolmin (za reveže). — Zveza jugoslovanskih žen in deklet, Cleveland, Ohio.

Cerkvenik Ivana, Kačiče št. 19, p. Lokavec (Divča). — Cerkvenik Rudolf, Cleveland, Ohio.

Boltar Terezija, Ročinj 18 pri Kanalu na Primorskem. — Boltar John, Cleveland, Ohio.

Tomazič Ivan, Huje 14, Obrov, Primorsko. — Tomazič John, Cleveland, Ohio.

Brozina Marija, Jelšane 22, Istra. — Jos. Brozina, Cleveland, Ohio.

Županstvo občine Kanal pri Gorici (za reveže). — Zveza jugoslovanskih žen in deklet, U. S. A.

Koroško.

Serajnik Jakob, št. Peter, p. Sv. Jakob v Rožu. — Serajnik Franc, Milwaukee.

Erlah Jakob, Sp. Doblje 17, p. Loče pri Beljaku. — Kremesec K., San Francisco.

Lederer Marija, U. Rbnica, Sv. Jakob v Rožu. — Lederer J., Milwaukee.

Kornn Marija, Skočidol 4, Koroško. — Kornn Matija, Chisholm, Minn.

Neža Jernej, Mohliče, p. Galicija. — Vičič Marija, Cleveland.

Šnic Marta, Sv. Jakob v Rožu. — Joe Juder, Milwaukee.

Kronabeter Marija, Gor. Strelc, p. Sv. Jakob v Rožu. — John Kronabeter, Milwaukee, Wis.

Neža Jernej, Mohliče, p. Galicija. — Vičič Marija, Cleveland, Ohio.

Štajersko.

Janc Martin, Retje 85, p. Trbovlje. — Fr. Dolenc, La Salle Illinois.

Podbragar Angela in Marija, Zahomce 42, p. Vransko. — Jaklič Marija, La Salle Ill.

Kokali Jera, Šmarjeta pri Rimskih Toplicah. — Venišnik Marija, Joliet Ill.

Drager Helena, Šent Jurij, p. Loka pri Zidanem mostu. — Drager Josip, Emeryville, Calif.

Oblasnik Franciška, Jurja 17, p. Rimske Toplice. — Oblasnik Franc, Rock Springs, Nyo.

Germel Kristel, Solčava pri Celju. — Molinčik Blaž, Rice, Minn.

Ermenc Josip (Kolenc), Ljubno, Ročica na Paki. — Ermenc Josip, Ely, Minn.

Lebar Amalija, Knezdol 20, p. Trbovlje. — Lebar Valentin, Mulberry Kansas.

Bratun Franciška, Sv. Marija 55, p. Rimske Toplice. — Rožnik Dominik, West Allis Wis.

Kunst Ana, Polzela 25, p. Celje. — Leop. Kunst, Waukegan, Ill.

Košak Gašper, Gor. Roje 6, p. št. Peter v Savinjski dolini. — Košak Leo, Milwaukee.

Predovnik Ana, Podgorje 13, p. Letuž na Paki pri Celju. — Predovnik Jakob, Trenary, Mich.

Družina Franc Arnič, Ljubno pri Celju. — John Arnič, Milwaukee, Wis.

Jurk Marija, Potok 3, p. Mozirje. — Joe Windischman, Milwaukee, Wis.

Planovšek Franc, Pusto polje 8, p. Šmartno nad Mozirjem. — Kastner Franc, Milwaukee, Wis.

Simonc Ana, Ljubno pri Celju. — Franc Simonc, Milwaukee, Wis.

Vrabič Franciška, Gorenje 18, p. Rečica na Paki. — Franc Tomše, Milwaukee, Wis.

Franc Walburga-Erlach, St. Oswald pri Sevnici. — Franc Walburga, Kohler, Wis.

Remšak Jernej, Bočna Kropa 122, p. Gornji grad. — Franc Remšak, Iheboygau, Wis.

Žmavc Franc in Josip, Gornji grad 44. — Žmavc Anton, Milwaukee.

Hočevar Marija, Podkraj št. 2, p. Radeče pri Zidanem mostu. — Hočevar Karol, Cleveland, Ohio.

Pinter Marija, Zavrata 5, p. Loka pri Zidanem mostu. — Klemovšek Franc, Joliet, Illinois.

Plazar Jera, Bronska gora 2, p. Radeče pri Zidanem mostu. — Plazar Martin, La Salle Ill.

Buz Peter, Račica 9, p. Zidani most. — Sikola John, Colorado Springs.

Vidmar Katarina, Breg 12, p. Log pri Zidanem mostu. — Vidmar John, Indianapolis Ind.

Mervar Anton, Trbovlje 88. — Mervar Anton, Cleveland, Ohio.

Župnija Sv. Marija (za reveže), p. Rimske Toplice. — Slovenci v Jolietu, Ill.

Obrez Julijana, Slivnica pri Celju. — Mike Obrez, Willock, Pa.

Janžekovič Marija, Cvetkovci 38, p. Velika nedelja. — Filip Stergula, Njujork, City.

Kos Franc, Kaplja, p. Gomilsko pri Celju. — Jos. Zolnir, Njujork, City.

Kozel Urša, Sveti Vid 31, p. Planina. — Kozel Franc, Willock, Pa.

Terglav Ana, Kaplja, p. št. Pavel pri Preboldu. — Anton Terglav, Cleveland, Ohio.

Babin Apolonija, Ljubno 5. — Kočevar Marija, West Allis, Wis.

Potertsek Jožefa, Ljubno pri Celju. — Glojek Ferd., West Allis, Wis.

Zacirkovnik Marija, Lepa njiva 16, p. Mozirje. — Zacirkovnik Franc, Milwaukee, Wis.

Itolovar Marija, Mozirje pri Celju. — Glajek Ferd., West Allis, Wis.

Golhleb Marija, Libija 26, p. Mozirje pri Celju. — Port John, Washington, Wis.

Simonc Ana, Ljubno pri Celju. — Simone Franc, Milwaukee, Wis.

Županstvo mesta Celje (za reveže). — Prislund Marija, Sheboygan, Wis.

Polichnik Terezija, št. Janž, p. Rečica. — Polichnik, Wyo.

Družina Franceta Volovšek, Gornji grad 60 pri Celju, Štajersko. — Volovšek Franc, Chicago.

Hlačun Marija, Rečica, Štajersko. — Fr. Hlačun, Wyo.

Kramer Helena, Ljubno. — Kramer Franc, Wyo.

Remic Ana, Šmartno nad Mozirjem št. 30. — Franc Remic, Sublet, Wyo.

Exel Josipina, Vojnik pri Celju. — Josip Černe, Cleveland. — 2. zav.

Traker Marija, št. Janž 43, p. Rečica. — Traker Alojzij, Wyo.

Potočnik Marija, Groblje, p. Sv. Pavel pri Preboldu. — J. F. Potnik, Spring Field Ill.

Ferenčak Franc, Perne 1, p. Brežice ob Savi. — Ferenčak Pavel, La Salle Ill.

Baš Franca, Bučarca 16, p. Videm pri Krškem. — Baš Karel, Hanna Wyo.

Cerjak Terezija, Brezina 54, p. Brežice. — Cerjak Franc, Cleveland, Ohio.

Jazbec Uršula, Dol. Pohanca, Artiče pri Brežicah. — Jazbec John, Chicago.

Knazich Terezija, Curnovetz 37, p. Sromlje pri Brežicah. — Knazich Franc, Chicago, Ills.

Markl Jože, Pezern Seveca 17. — Polanc Marija, Cleveland, Ohio.

Sorčič Martin, Sela 40, p. Dobova pri Brežicah. — Sorčič Franc, Waukesha, Wis.

Saurič Neža, Sela 86, p. Dobova pri Brežicah. — Franc Saurič, Milwaukee, Wis.

Pintarič Ivan, Pavlavas 23, p. Pišce. — Pintarič John, Cleveland, Ohio.

Soloman Jožef, Zakot 4, p. Brežice. — Rozman Jakob, Cleveland, Ohio.

Jazbec Marija, Sv. Peter ob Sv. Gori 58, p. Sv. Peter. — Ferdo Jazbec, Cleveland O.

Sgarm Anton, p. Vuhred. — Jos. Perush, Joliet, Ill.

Kramer Janez, Zagaj 13, p. Sv. Peter ob Sv. Gori. — John Kramer, Cleveland, Ohio.

Horvat Kata, Moravci 10, p. Mala Nedelja. — St. Horvat, Chicago.

Častite šolske sestre v Mariboru, Sanderjeva ulica 15. — Schol Sisters, Kansas City, Kn.

Ivan Ranžel, Pergorišče, p. Velika Nedelja. — I. Remš, Chicago.

Divjak Marija, Hrastje 55, Bad-Radein. — Divjak Valentin, Milwaukee, Wis.

Šaloven Barbara, Velenje 7. — Rev. Fr. Šoloven, La Salle Ill.

Mazej Gašper, Zavodnje, p. Šostanj. — Mazej Helena, La Salle Ill.

Ramsak Neža, Janževi vrh, p. Brezno. — Ramsak Joe, Joliet Ill.

Veranič Simon, Pragersko. — Veranič F., Milwaukee, Wis.

Družina Peter, Ana in Terezija Košnik, Železna vrata 2, p. Ljutomer. — L. Košnik, Chicago.

Družina Potočnik Martin, Kumerska Graba 2, p. Ljutomer. — L. Potočnik, Chicago.

Slovensko planinsko društvo razpisuje mesto stalne pisarniške uradnice

vešča knjigovodstva in strojeopisja in no možnosti stenografije. — Plača po dogovoru. Pismene ponudbe do 5. avgusta na osrednji odbor Slovenskega planinskega društva.

Kdo ve? kje se nahajata Ivan Cerovšek in Filip Kolenc. Pred razsulo armade je bil prvi v Pulju v arsenalu, drugi je pa bil ondi redar. Pobegla sta oba v Jugoslavijo. Vsako poljasilo z veseljem sprejme Anton Kolenc, Podkuk 243 p. Tivat, Boka Kotorska.

Proda se lep zimski kožuh za potovanje, vanje, stare oljnat slike (umotvori), bronast elektr. lestenec, dva lexika, med tem rariteta Brockhausov "Bilder Atlas". — Franca Jožefa cesta št. 11. II. nadstropje na levo od 9.—11. in 2.—4. ure.

Hlapca išče proti dobri hrani in stanovanju J. Jelenič, Ljubljana, Stara pot 1. Plača po dogovoru.

Uradnik vešč računstva in knjigovodstva v vsakem oziru išče službe v mestu ali na deželi. Resne ponudbe pod šifro: »delo« na upravištvo »Slovenca«.

Omnibus poštni, pripraven tudi kot hotelski, prav dobro ohranjen za 6 ozir. 8 sedežev, se proda. Ponudbe pod »Omnibus« 4363 na upravo »Slovenca«.

Kdo posodi mladi obrtniki—začetniki 3 do 4000 K na dobo 2 let proti visokim obrestim in jamstvu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »visoke obresti«.

Sveže maline se kupujejo v vseh množinah. Ponudbe na: Destilacija esenc in izdelovanje sokov, Potnik Srečko, Ljubljana, Slomšek. ul. 27.

Hiša se proda in zraven vodna moč ali se zamenja za malo posestvo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4343, ako znamka za odgovor.

Kupim vsako množino lepe, dolge volčje volne. Vzorce in ceno je poslati tvrdi Ivan N. Adamič, Ljubljana.

Izdaja konzorcij »Slovenca«

Postelje po 60 K. spodnje in vrhne, madrace kakor tudi vsakovrstno drugo hišno opremo pripravljamo Brata Sever, zaloga pohištva in tapetniška delavnica, Ljubljana, Marije Terezije cesta, Kolizej. 4300

Resna ženitna ponudba

Čevljar, 25 let star, z vsem žvitijskim orodjem, se želi priženiti kakemu dekletu ali vdovi od 20—30 let z malim posestvom ali nekaj tisoč kron premoženja. Le resne ponudbe s sliko na upravištvo Slovenca pod št. 4361.

Resna ženitna ponudba.

Mlad trgovec želi znanstva v svrhu ženitve z mlado gospodično ali vdovo s primernim premoženjem v svrhu povečanja trgovine. Le resne ponudbe z močno natančnim popisom takoj pod »Trgovec 1884« sprejma uprava tega lista.

Sprejmejo se:

zanesljiv kočijaž, domači ključavničar, tesar, 5 do 6 vrtnarskih pomočnikov, nekoliko hlapcev, dve mladi dekletci, kateri pomagata v kuhinji ter dekla, katera se razume na perutinarstvo. Pri kočijažu, ključavničarju in postrežnicah se želi, da govorijo nemško. Vsi imajo dobro hrano, stanovanje in plačo po dogovoru. Stroški vožnje se plačajo po trimesečnem sluzbovanju. Ronudne s prepisi spricval na oskrbnitvo gradu v Gornji Radgoni p. Radgons.

Prispevanje za sklad S. L. S.

Naročajte „Slovenca“!

Upognjeno pohištvo

je zopet začela izdelovati

Tovarna lesnih izdelkov in upognjenega pohištva

I. Bahovec nasl.

Duplica — Kamnik

Kompletne opreme za hotele, gostilne, kavarne, zavode, dvorane i. dr. Založniki in trgovci dobe poseben popust.

2179

Knjigovodja - bilancist

prva moč, Slovenec, vešč več jezikov, izvrsten organizator veletrgovine, bančne ali posojilniške stroke želi nastopiti službo v državi S. H. S., ker mu je obstoj v zasadenem ozemlju nemogoč. Ponudbe na družino Sovdat, Radeckega cesta 1, Ljubljana.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K poštne prosto. — Prodaja in razpisuje lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Dražbeni oklic.

Na predlog dedinje se dovoljuje prodaja v zapuščno Ivana Lavriča, trgovca v Lukovici, spadajočih premičnin in sicer: pohištva, obleke, perila, kuhinjske posode, prodajniškega blaga kot špecerijskega in galanterijskega, ter železnice, živine kot konj in govedi, gospodarskega orodja in vozov, vprege in konjske opreme, poljskega orodja, drv in butar, sena in mrve, ter nekaj raznega lesa: hrastovega, orehovega in smrekovega — v Lukovici in Krašnji in Kompoljah potom javne sodne dražbe proti takojšnjemu plačilu v gotovini in odvzetju rečij za cenilno vrednost kot izključno ceno.

Pod cenilno vrednost se ne prodaja. Za množino, kakovost ali težo se ne prevzame nikakega jamstva.

Dražba se bo vršila dne 11. in 12. avgusta 1919.

ob 9. uri dopoldne v Lukovici, nato v Krašnji in v Kompoljah in če treba tudi naslednje dni.

Reči, ki se imajo prodati na dražbi, je mogoče ogledati na dan dražbe, pojasnila pa daje vsak dan ob uradnih urah sodišče in sodni poverjenik notar Janko Rahne na Brdu.

Okrajno sodišče SHS na Brdu, odd. I.

dne 21. julija 1919.

2 stražarja in 1 slugo

sprejme mestni urad Brežice ob Savi. Prednost imajo zdravi in čvrsti dosluženi orožniki in vojaki. Nastop 1. septembra 1919. Plača po dogovoru. Županstvo.

Kupi se takoj večja množina

lepega fižola

cele vagone in tudi manjše množine. Cenj. brzovagone, pismene ali osebne ponudbe na Vinko Vivod, Ljubljana, pred škofojo 21/II. Vreče na razpolago.

Razpošiljam lepa bukova drva

žagana, cepljena in meterska, franko na dom. Cene nizke, dobava točna.

Srebotnjak, Kolodv. ulica 31

Miši, podgane, stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 6, za podgane in miši K 1; za ščurke K 3; tunkura za stenice K 6; uničevalec moljev K 3; prašek proti mršom K 3; in K 4; mazilo proti ušem pri ljudeh K 3; mazilo za uši pri živini K 3; prašek za uši v obleki in perilu K 3; tunkura proti mršom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3. — Prašek proti mravljam K 3. — Pošilja po povzetju Zaveza za ekspozit

M. Junker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3

Trgovcem pri večjem odjemu popust.